

Trvale udržitelný rozvoj – téma pro všechny

Ing. Stanislav Štys, DrSc.

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

02

Čtvrtletník
Okresní hospodářské
komory Most
číslo 2 | ročník 5 - červen 2010

Trvale udržitelný rozvoj

... rozhovor s hejtmankou Janou Vaňhovou, str. 5 – 7

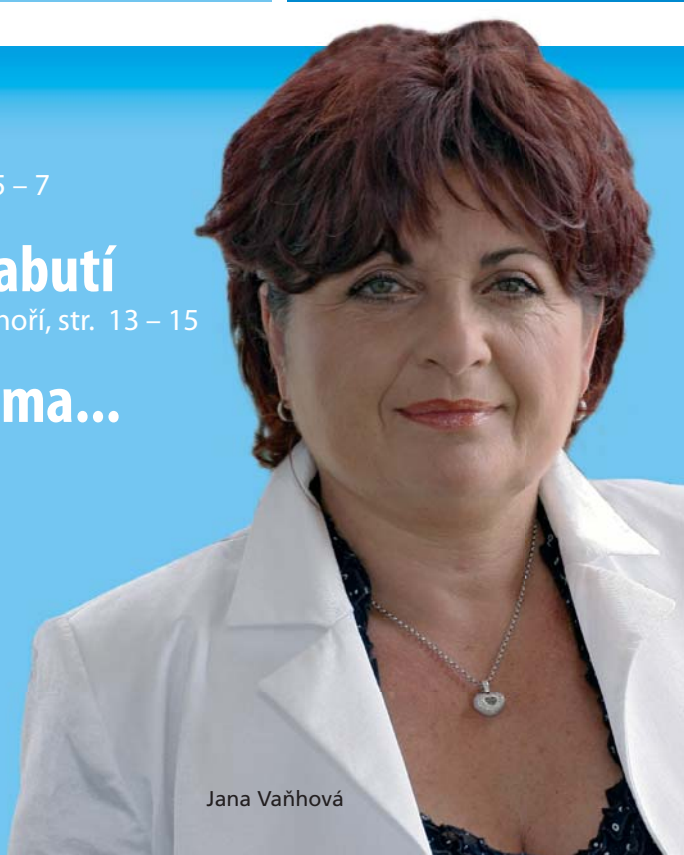
Rozvoj, útlum nebo píseň labutí

... aneb o dvou tradičních oborech v Podkrušnohoří, str. 13 – 15

Trvale udržitelný rozvoj očima...

... anketa - očima odborníka i laika, str. 18 – 22

Komora s.r.o.

Jana Vaňhová

Pro Severočeské vodovody a kanalizace, a.s. je péče o životní prostředí prioritou

www.scvk.cz

Společnost Severočeské vodovody a kanalizace, a. s., (SČVK), člen skupiny Veolia Voda, je druhou největší vodo-hospodářskou společností v ČR. Délkou provozovaných sítí představuje největší společnost v zemi. Společnost poskytuje komplexní servis v oblasti výroby a dodávky pitné vody a následného odkanalizování a čištění odpadních vod. Zásobuje 1,1 mil. obyvatel na území Libereckého a Ústeckého kraje, Roztok u Prahy a ve Špindlerově Mlýně. Prostřednictvím dceřiné společnosti provozuje tyto služby v okrese Sokolov. Společnost má 1752 zaměstnanců a provozuje 67 úpraven pitné vody a 220 čistíren odpadních vod. Je na špičce v implementaci moderních technologií pro úpravu a čištění vody.

Zásadní důraz kladé společnost na spokojenost zákazníků a úsporu času při vyřizování jejich požadavků. Jako první v ČR zavedla call centrum. Kvalitní služby zajišťují i certifikace dle normy jakosti EN ISO 9001. Společnost zajišťuje i řadu dalších činností, zejména projekční a inženýrské činnosti pro průmyslové zákazníky i zákazníky z řad municipalit, dále průmyslový outsourcing, nebo realizaci vodo-hospodářských staveb „na klíč“, provádění laboratorních analýz a další.

Hlavní náplní SČVK je dodávka pitné vody a čištění odpadních vod. Obě tyto činnosti jsou s přírodou velmi úzce spjaty už ze své podstaty. Společnost, v rámci skupiny Veolia Voda, člena mezinárodní skupiny Veolia Environnement, využívá v první řadě svého vlastního technologického know-how a snaží se minimalizovat dopad svých aktivit na životní prostředí. Kromě své hlavní činnosti se ale snaží i jinak přispívat ke zlepšení kvality života v oblastech, kde společnost působí.

Letošní rok byl vyhlášen rokem biodiverzity, která vyjadřuje různorodost všeho života na naší planetě. Důsledkem lidské činnosti je totiž stále rychlejší úbytek mnoha živočišných a rostlinných druhů, což jsou nevratné ztráty, které nás nejen ochuzují, ale ničí ekosystémy, na kterých jsme jako lidé plně závislí. Jde o základní podmínky pro život, takže biodiverzitu je třeba udržet, nikoli dále redukovat.

SČVK se připojily k aktivitám v rámci Mezinárodního roku biodiverzity a na jaře letošního roku zahájily výsadbu stromů na provozovaných objektech. Zelení se tak snaží zušlechtit nejen čerpací stanice, čistírny odpadních vod, ale i ráz krajiny, ve které se daný objekt nachází. Po první výsadbě stromů na čistírně odpadních vod v Liberci byla druhou v pořadí čerpací stanice Most - Souš. Výsadba stromů zušlechťují nejen čerpací stanice, ale pomůže přispět ke zkrášení rekreační oblasti Matyláda.

Kromě projektu Stromy pro život se SČVK v rámci skupiny, Veolia Voda připojila i k projektu „Vraťme přírodě, co jí patří“, jehož cílem je návrat lososů a úhořů do našich řek. Všechny tyto projekty zapadají do koncepce společenské odpovědnosti společnosti.

Neškodit, ale pomáhat

Snížení dopadu činností SČVK na životní prostředí a zdraví populace má mnoho podob. Důraz na zachování biodiverzity se nově objevil mezi cíli skupiny v oblasti udržitelného rozvoje na mezinárodní úrovni. Jedním z nich je dosažení vyšší účinnosti čištění odpadních vod (přes 80 %). Široké pole působnosti při snížení dopadů na životní prostředí je také ve výrobě, dodávce a čištění odpadních vod. Příkladem může být např. snížení spotřeby plynného chlóru pro dezinfekci pitné vody o 54 % za posledních 5 let.

Ing. Iveta Kardianová
ředitelka komunikace a marketingu SČVK

Motto:

Jedině příroda ví, co chce... Nikdy nežertuje a nikdy nedělá chyby, ty dělá jen člověk.

Johann Wolfgang Goethe

Vážení čtenáři,

dovolu mi, abych vás přivítal nad stránkami našeho druhého letošního čísla věnovaného tématu „Trvale udržitelného rozvoje“. Samotný a ve svém významu slov rozporuplný název zdánlivě nemá s podnikáním nic společného, i když se dá podnikat opravdu snad ve všem. Ale právě jeho nejasný vnitřní obsah a tím možnost do něj schovat téměř vše a pod společenskou objednávkou a nezpochybitelnou nezbytností, velmi výrazně naše podnikání ovlivňuje. Právě rozebření významu tohoto pojmu a jeho vnitřního obsahu jsme věnovali podstatnou část tohoto vydání. Bylo až překvapivě snadné získat k vyjádření řadu osobností – následující stránky a naše stránky webové jsou toho důkazem. Téma udržitelnosti plnohodnotného života je často spojováno pouze s problematikou ochrany životního prostředí a toto téma je uchopováno bez ohledu na podmiňující vazby na další segmenty života a existence dnešní společnosti. Ono se poměrně lehce usnese o nutnosti např. skládky odpadů, čističky vod, spalovně, energetické bezpečnosti, třeba i sloučení dvou škol – ale nesmí to být u mého „baráku“, či v mém městě. Je-li problematika udržitelnosti života fanatiky a zaslepení zneužívající zelenou barvu naděje zjednodušená na environmentální pseudopriority jako monotéma pro organizovaná i neorganizovaná hnutí a bohužel i hnutí politická, pak nelze očekávat v komplexním vyhodnocení pozitivní výsledek. Člověk je tvor v podstatě líný, z pohodlně a zchoulostivělý – a není ochoten dobrovolně obětovat své pohodlí a výtoby moderní doby – zkrátka být jiný. Jeho biologická existence je v porovnání ovlivňovaných přírodních cyklů zanedbatelná a v tom je asi ten kámen úrazu. Ostatně o vzájemném ovlivnění přírody a hospodářství se může každý přesvědčit třeba pohledy z našeho Hněvína, jak to také učinil a na svém fotoaparátu a textech zachytil Ing. Stanislav Štýs.

V souvislosti s „Aktualizací udržitelného rozvoje Ústeckého kraje“ jsem diskutoval v tradičním hlavním rozhovoru s hejtmankou Janou Vaňhovou. Přes naplnění dvou stran textu jsme se dočkali pouze jedné, a to základní prioritní osy. Tou je právě ta ekonomická podmíněnost potřebná k reálným krokům a konečnému efektu - snad jsme dospěli i k nějakým závěrům a posuďte sami, jak se nám to povedlo. V rubrice JOJO paní ministryně životního prostředí uvedla věci trvale udržitelného rozvoje na „pravou míru“, že zákon sice něco říká, ale praxe si to upraví k obrazu svému – a pak se, občane, v tom vyznej a hlavně zákony dodržuj. Naši přispěvatelé rozebrali téma udržitelného rozvoje velmi podrobně a jistě budou jejich názory podnětným čtením.

Vážení čtenáři,

v době, kdy vychází toto číslo, se nelze vyhnout alespoň krátké reakci k nejvýznamnější společenské události, kterou byly volby do poslanecké sněmovny. Tradičně jsme se opět dočkali paradoxů, které aktéři halí do vlídných hávů demokracie. Vítěz vlastně prohrál, „obyčejný lid“ nepochopil, kdo to s ním vlastně myslí dobře, poražení vítězně lepší koalici dohodu a připravují se na „boj“ o vládní židle s velkou nadsázkou a pro pobavení skoro v duchu známého rozpočítadla „Zlatá brána otevřená, zlatým klíčem odemčená. Kdo do ní vejde, tomu hlava sejde. Ať je to ten nebo ten, tak musí jít z kola ven.“, které si snad všichni z dětství pamatujeme. Jen ty naše firmy musí dál fungovat. Ale letošní volby opravdu o něčem novém byly. Přes průzkumy renomovaných firem a tvrdou „masáž“ o environmentálních fantaziích a hrozbách, kdy u nás v regionu byly opět vytaženy na světlo „limity těžby“ s vizí politických bodů, dali voliči zcela zřetelně najevo, že mají zásadní prioritu a tou je hospodářsky fungující a nezaadlužený stát. A v tom se shodujeme i v myšlenkách o udržitelném rozvoji.

Volby a „kroužky“ poslaly do brzkého zapomnění některé zasloužilé politické matadory, i když nepochybně se jako fénixové z popela někteří opět někde vynoří.

Ale my všichni jsme utrpěli skutečně velikou ztrátu. Odešel Ladislav Smoljak, jeden z autorů klasika češtiny, všestranný a všemělý Jára Cimrmana. Proto mi dovolu na závěr jeden z mnoha a možná i našemu tématu příhodných citátů:

„Železná zásoba je nedotknutelná. A kromě toho jsme ji včera snědli“
– jak příhodné, že.

Přeji vám příjemné letní dny.

Rudolf Jung,
předseda Okresní hospodářské komory Most

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

Ošidnou otázku do rubriky JOJO jsem nemohl nepoložit osobě k hlavnímu tématu nejpovolanější, kterou je ministryně životního prostředí Rut Bízková.

Vážená paní ministryně, pojem trvale udržitelného rozvoje je v myslích lidí převážně spojován právě jen s problematikou životního prostředí. Ovšem různé strategie, které jsou za nemalé peníze na všech stupních státní správy a samospráv zpracovávány, jsou celkem správně členěny do řady dalších oblastí jako je ekonomika, kultura, zdraví a i sociální problémy. V kontextu toho všeho se samotný název těchto snah o nastavení vizí a met jeví jako nesmyslný a dostávám se k té jedné otázce:

Mluvíme-li o trvale udržitelném rozvoji, pak chci-li něco trvale rozvíjet a nestanovím si koncové mety, pak se v logice věci musím dostat k imaginárním hodnotám jakéhosi nekonečna, což je zjevným nesmyslem, protože cílové parametry jsou pro lidi i přírodu snad konečné – jak to vidíte vy?

Zákon č. 17/1992 Sb. o životním prostředí (v § 6) sice ještě používá termín trvale udržitelný rozvoj, avšak v současné době se používá pouze termín „udržitelný rozvoj“, slovo „trvale“ bylo vypuštěno. Uvedený zákon definoval udržitelný rozvoj jako „takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů“ (s průkopnickým vztahem k pojmu ekosystémů). Tato definice – která odráží vymezení konceptu provedené ve zprávě pro Světovou komisi OSN pro životní prostředí a rozvoj z r. 1987 „Naše společná budoucnost“, vypracované pod vedením Gro Harlem Brundtlandové, (pokračování na straně 4.)

OBSAH

TEMA

technika | ekonomika | marketing | aktuality

vydává: Okresní hospodářská komora Most,
Višňová 666, 434 01 Most, tel.: 476 206 517,
email: imp@ohk-most.cz, www.ohk-most.cz

vedoucí redakce: Mgr. Iva Čerňanská
redakční rada: předseda Ing. Roman Viktora
členové: Ing. Martin Hauptvogel,
Pavel Matějka, Mgr. Iva Čerňanská,
Lucie Bartoš, Lenka Povová

sazba a tisk: Reklamní agentura Daniel s. r. o., čtvrtletník
náklad: 2500 výtisků, povolení MK ČR E 16676
Distribuci zajišťuje Mediaservis s. r. o. Případné reklama-
ce uplatňujte na telefonním čísle: 724 553 119.
neoznačené fotografie: archiv OHK Most

Editorial, JoJo 3

Obsah 4

Trvale udržitelný rozvoj 5 až 7

Přínos vysokého školství pro region 8 až 9

Certifikace - móda nebo nutnost? 10 a 11

Udržitelný rozvoj: hledání potřebné rovnováhy 12

Rozvoj, útlum nebo píseň labutí 13 a 15

Prioritní osy strategie 16 až 17

Trvale udržitelný rozvoj očima... 18 až 22

Ekodesign – energetická politika Evropy mezi ekology a ekonomy 23

Informace úřadu 24

Nejen formálním oblekem zaujmete 25

TUR v kultuře 26

Co se do TEMA nevešlo: Přínos vysokého školství pro region - celá verze

Celé znění časopisu a něco navíc najdete na www.komora.cz/ohk/most/default.aspx v sekci e-TEMA.

Čísla bez komentáře

1. 700 volných míst pro lékaře je v ČR, z toho je 400 neobsazeno více jak jeden rok. 200 českých lékařů odchází ročně do zahraničí. Přes dva tisíce zahraničních lékařů zachraňuje nemocnice v Česku.
2. Česko bude letos potřebovat na podporu solárních elektráren 30 miliard korun.
3. Kvůli bionaftě z evropské řepky se nepřímo uvolňuje do ovzduší 150,3 kg CO₂ na jeden gigajoule, u bioetanolu z evropské cukrové řepy je to 100,3 kg a např. z americké sóji je to 339 kg. Přitom emise z klasické nafty nebo benzínu činí 85 kg.
4. V ČR je průměrné stáří u 903 346 evidovaných motocyklů 31,38 roků, u 151 352 traktorů 28,84 roků, u 94 650 vozidel 3,5 – 12 t je to 18,69 roků, u 99 492 nákladních vozidel nad 12 t je to 13,38 roků, u 19 943 autobusů je to 14,19 roků a nakonec u 4 443 052 osobních automobilů 14 roků.
5. V roce 2009 bylo při dopravních nehodách usmrceno 559 osob. Při zhruba třetinovém proběhu kilometrů došlo ve vozidlech starších 10let k usmrcení 356 osob, tedy více jak 63 %
6. V roce 2009 podle MPO podnikalo v ČR takřka 1,9 milionu živnostníků, z toho více jak 87 tisíc cizinců. Nejvíce cizinců tvoří Vietnamci, a to 35,5 tisíce, následují Ukrajinci v počtu přes 26 tisíc.

JO-JO

Jedna otázka – jedna odpověď

(pokračování ze strany 3.)

bývalé předsedkyně Světové komise životního prostředí a rozvoje – je v kontextu zákona o životním prostředí zaměřena na environmentální pilíř udržitelného rozvoje.

Úlohou Strategického rámce udržitelného rozvoje České republiky (dále též SRUR ČR), na jehož vypracování se podílely všechny rezorty a který předložilo vládě ministerstvo životního prostředí (schválen usnesením vlády České republiky č. 37 ze dne 11. ledna 2010), jako zastřešujícího dokumentu pro všechny strategické materiály s působností v ekonomickém,

environmentálním a sociálním rozměru rozvoje společnosti, je vytvořit konsenzuální rámec pro zpracování dalších materiálů koncepčního charakteru (sektorových strategií, politik či akčních programů), a být tak důležitým východiskem pro strategické rozhodování v rámci jednotlivých resortů, krajů, měst a obcí i pro mezirezortní spolupráci a spolupráci se zájmovými skupinami.

Strategický rámec stanovuje dlouhodobou vizi udržitelného rozvoje ČR (do roku 2030), určuje hlavní priority a cíle tohoto rozvoje, definuje principy udržitelného rozvoje a nastiňuje základní implementační strukturu Strategického rámce. Bienální vypracovávání zpráv obsahujících vyhodnocení stavu a trendů udržitelného rozvoje v České republice (uloženo ve výše zmíněném usnesení vlády) umožní systematické sledování

situace v ČR z hlediska udržitelného rozvoje pomocí mezinárodně uznávaných indikátorů, jejichž výběr je přizpůsoben podmínkám České republiky. Monitorování pokroku v implementaci cílů SRUR ČR ve vzájemných souvislostech pilířů udržitelného rozvoje umožní vyhodnotit dynamiku naší společnosti v dlouhodobém horizontu (tj. z hlediska udržitelnosti).

V rámci implementace se předpokládá rozpracování cílů SRUR ČR na konkrétní opatření/úkol, které povedou k postupnému dlouhodobému plnění jednotlivých cílů tohoto strategického dokumentu. Součástí opatření budou verifikovatelné odhady nákladů a dopadů.

Rut Bizková,
ministryně životního prostředí ČR

Trvale udržitelný rozvoj

Jana Vaňhová

K dnešnímu elektronickému diskusnímu „mostu“ jsme vyzvali tradičně předsedu OHK Most Rudolfa Junga a poprvé v těchto rozhovorech ženu a rovnou první dámu Ústeckého kraje, hejtmanku Janu Vaňhovou. Oba aktéři zastávají vedle svých profesí významné funkce a to v rozdílných organizačních uskupeních. Výměna názorů na samo o sobě významově konfliktní téma trvale udržitelného rozvoje jsou plna očekávání.

Jung:

Paní hejtmanko, je mi potěšením že vás můžu přivítat na stránkách našeho časopisu a dokonce na jeho titulní straně. I redakce v uvedení našeho dialogu uvedla pojem významově konfliktního téma. Ono to tak skutečně asi je. Podvědomě to sice všichni vnímáme jako zásadně environmentální problém, ale po zkušenostech i z našeho kraje to nelze vytrhnout z kontextu ostatních činností, včetně ekonomických. Zamyslíme-li se ale nad významem slov o trvale udržitelném rozvoji, pak musíme dojít k názoru, že jsou trochu nesmyslná. Chceme-li se trvale rozvíjet, pak zjistíme, že nemá-li toto nějakou mezní hodnotu, pak jsme v imaginárních hodnotách nekonečna. Člověk a i příroda mají nějaké hranice schopností a možností. U člověka jsou fyzické a psychické bariéry jeho schopností dávno výtěžky „průmyslových a vědeckotechnických revolucí“ překonány a u přírody zatím nevíme, i když si to možná někdo myslí. Zde by možná formulačně lépe vyhovoval také používaný terminus technicus „Trvale udržitelný život“. Nicméně si myslím, že tato a podobná hesla vymyslí nějaký environmentální šprýmař možná Evropského rozměru a dobře se baví tím, jak jeho „poťouchlosti“ zdárně pro klid svého svědomí rozpracováváme. Vždyť i Ústecký kraj dodnes v ČR jako jediný vynaložil v roce 2006 nezanedbatelné prostředky na „Strategii udržitelného rozvoje 2006 - 2020“ a v současné době je uváděna v život „Aktualizace strategie udržitelného rozvoje“. K tomuto dokumentu, který neumím věcně jen ve svém výkladu významu použitých slov uchopit, ale ani jej nemám v úmyslu v jeho závěrech zlehčovat, se zcela jistě vrátíme. Jak vidíte vy, paní hejtmanko tento pojem v nadhledu a obecnosti – užitečnosti a užitečnosti.

Vaňhová:

Na úvod bych chtěla osobně pozdravit vás i vaše čtenáře a rovněž vyjádřit své poděkování za to, že na tomto místě mohu prezentovat své názory a v případě zvoleného tématu možná i trochu vzdělávat.

Nemyslím si, že téma trvale udržitelného rozvoje samo o sobě představuje pro čtenáře atraktivní názorový střet. Spíše než nad obsahem bychom mohli diskutovat nad formou, ale k tomu až za chvíli.

Pojem trvale udržitelný život vnímám jako podmnožinu trvale udržitelného rozvoje. Bez života nebude rozvoj, ale nepochybně bez rozvoje život bude dále pokračovat. Kladu si tedy otázku: „Chceme naši společnost dále rozvíjet nebo jen žít/přežívat?“ Nemám pochybnosti o tom, jak by asi většina občanů odpověděla.

Pojďme se však podívat trochu blíže na samotný dokument při vynechání diskuse, zda je zvolený název ten nejlepší. Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje do roku 2020 definuje konkrétní cíle pro čtyři oblasti, a to ekonomickou, environmentální, sociální a správu veřejných věcí. Nejde přitom jen o stanovení cíle, jako například snížit do deseti let emise oxidů dusíku o polovinu, prašných částic o 40 %, nebo zmenšit o 20 % podíl obyvatel pouze se základním vzděláním, snížit celkovou zadluženost obcí apod., ale především v definování postupu, jak cílů dosáhnout.

Strategie udržitelného rozvoje patří k jedněm z klíčových krajských dokumentů a veřejnost by měla mít alespoň základní povědomí o tom, jak se bude

naš kraj rozvíjet do roku 2020, a to při minimalizaci dopadů na životní prostředí na jedné straně a růstu životní úrovně na druhé.

Já osobně vnímám tuto strategii jako závazek našim dětem, že jim chceme přenechat Ústecký kraj ekonomicky prosperující, se zdravějším životním prostředím a sociálně spravedlivější.

Jung:

Lze souhlasit, že obsah by měl být vysoko nad formou. Ale přece jenom stav, kdy si heslo každý vysvětluje po svém a jak se mu to momentálně hodí, je také nepřijatelný. Měli bychom si zvyknout, že mluvíme-li o něčem, tak předem si nadefinujeme o čem. Mimochodem i SUR ÚK 2006-20 má ve svém úvodu definice čtyři a ani jednu vlastní. Ale pojďme skutečně k obsahu a formu si nechme na nějaké filozofické diskuse. Jsou potřebné, obecně nám chybí a najděme si na to čas minimálně v odborných komisích. Buďme ale nadále u dokumentu „Aktualizace SUR ÚK“ v textu z 5. 2. 2010. Za sebe jsem rád, a kolegům to tímto oznamuji, že ÚK nabídl účast na tvorbě tohoto dokumentu širokému okruhu zainteresovaných a ve zřízené pracovní skupině byly po někdy i vzrušených diskusích se zpracovateli dohodnuty přijatelné formulace jednotlivých pasáží dokumentu. Z hlediska podnikatelského prostředí je chvála hodná, že ÚK populisticky nepodlehli environmentálním fantaziím a svůj rozvoj postavil na čtyřech základních prioritních osách, kde na prvním místě je „Efektivní ekonomika a zaměstnanost“, samozřejmě bez konfliktů s životním prostředím - to je jasné. Podle mého názoru je to správně, protože snaha a aktivity k ochraně životního prostředí bez finančního

zabezpečení a hospodářské stability jsou takřka k ničemu a prakticky velmi těžko zajištělné. Pro příklady nemusíme chodit daleko, stačilo se podívat, čím se také dá topit v rodinných domcích. Pro

informační úplnost by se měly vyjmenovat i zbylé prioritní osy, kterými jsou „Vyvážené využívání území, Zdravá a soudržná společnost a Kvalitní životní prostředí“.

Nicméně jsme na stránkách podnikatelského časopisu, tak se zkusme podrobněji věnovat té zmíněné první prioritní ose. Jak jsem již řekl, po velkých diskusích jsou formulace a jejich významové seřazení v textu podle mého názoru dobré a spolu s doprovodnými texty jsou i pro praktickou činnost použitelné. Jak to ale vidí paní hejtmanka?

Vaňhová:

Každý, kdo si najde čas a alespoň si prolustuje Strategii udržitelného rozvoje Ústeckého kraje, zjistí, že nejde o žádné slohové cvičení, které má za cíl zaplnit prázdný list papírů, ale o skutečné, konkrétní kroky vedoucí k posílení ekonomické síly kraje, zaměstnanosti a dalších oblastí.

Předávání Dobrých listů komory v Mostě - leden 2010

Nicméně nevycházíme z bodu nula, ale ze stavu, který je daný historickými souvislostmi. Ústecký kraj je energetickým centrem České republiky se všemi pozitivy i negativy, které s tím souvisí. Energetika, a s ní spojené oblasti, je naše minulost, současnost a do značné míry i budoucnost. Chceme z této naší pozice výtěžit maximum, ať už jde o stabilizaci pracovních míst, zavádění moderních technologií s minimalizací dopadů na životní prostředí, uplatňování společenské zodpovědnosti energetických firem apod.

Zároveň si uvědomujeme, že je potřeba vytvářet podmínky pro to, aby se postupně dominantnost

tohoto sektoru snižovala a ekonomická základna Ústeckého kraje byla více diverzifikovaná a tedy odolnější vůči sektorovým cyklům.

Jako jedna z klíčových cest vedoucích k tomuto cíli je podpora malých a středních podniků, a to stávajících i nově vznikajících. Konkrétně v této oblasti bude muset Ústecký kraj uplatnit své právo zákonodárné iniciativy, neboť bez legislativních změn se našim podnikatelům nebude volněji dýchat. Vládních slibů již zaznělo hodně, ale firmy se stále potýkají se zbytečně složitým daňovým a registračním systémem, předpisy omezujícími volnou soutěž a podobně.

Do tohoto procesu chceme zapojit samotné podnikatele a investory, ale i odborníky - ekonomy, zástupce ministerstev, hospodářské komory, úřadů práce, škol atd. S jejich přispěním chceme zpracovat a předložit Parlamentu ČR funkční a srozumitelné návrhy legislativních změn, které budou přínosem nejenom pro ekonomický rozvoj našeho kraje.

Jung:

Jestli vaše slova dobře chápu, pak jste si vědoma, že v každém regionu si musí političtí kormidelníci v první řadě uvědomit, že je třeba pečovat o také to, co se ve své velikosti jeví jako samozřejmost. Mluvíme o základní, chcete-li velké ekonomické základně, která vytvoří onu jistotu prosperity. Na něj se přirozenou cestou navazuje segment onoho demonizovaného malého a středního podnikání, které nepotřebuje v podstatě nic jiného než zakázky, a to jak od solventního občana, tak i firmy. Že tuto základní myšlenku je nutné uvést do přirozeného myšlení a následně reality, není tak samozřejmé, jak by se na první pohled zdálo. Řada rozvojových dokumentů, a to i původní návrhy aktualizace SUR ÚK, začínali v ekonomicko-hospodářských částech (a v podstatě i řada politických programů) „podporou malého a středního podnikání“. Zeptáme-li se tedy, jak, většinou to končí u změny legislativy. To je hluboká pravda, naše legislativa je vskutku unikát, ale nemůžeme vytvořit právní řád pro malé a střední podnikatele – legislativa musí být jednotná. A navíc: Vymezení-li si iniciativně určitý segment podpory, pak jste v konfliktu s veřejnou podporou a ve výsledku se to všechno svede na parlament a EU a v tom bludném kruhu jsme opět. Chci tím říci, že zjednodušení našeho právního řádu a zajištění jeho vymahatelnosti zcela jistě ano, ale měli bychom vzájemnou diskusi hledat také jiné a zcela jistě účinnější podpory jak toho velkého, tak i toho zmiňovaného malého podnikání: Uvedením do praktického života naší, tedy komorovou smluvně deklarovanou spolupráci. Vzájemný respekt a podpora je prvním krokem – a v našem kraji máme již nakročeno. V příkladech nebudu mluvit o již mnohokrát diskutované energetice a opět politicky zneužívaném problému zvaném „limity těžby“, ale dám jiný příklad. V našem kraji

působí již historicky světoznámá porcelánka s unikátním výrobním programem. Každý je na ni hrdý a každý ji verbálně podporuje. Ale paní hejtmanka, podává vaše sekretářka a i ty ostatní na krajském úřadě kávu v cibuláku, nebo skromnějších regionálních produktech oně továrničky? A co vámi řízené organizace třeba v rámci jednotných nákupů porcelánového nádobí? Jestli ano, pak smekám a je to v tom nejjednodušším přesně to, co ono malé a střední podnikání potřebuje. A existuje například v kraji vzorkovna místní produkce k pochopení se a propagaci následného prodeje produktů místního podnikání? A je dobře, že se i po našem komorovém tlaku podpora místní produkce dostala do jednoho cíle posílení ekonomické základny kraje teď je třeba to naplnit. A že to není nic evropsky unikátního, jste se i vy sama určitě přesvědčila při Vašich cestách po Evropě. Já jsem například v Halle naposledy jako dárek s patřičným komentářem dostal pytlík místní hrubé soli. Nezkusíme se o tom na regionální úrovni pobavit a parlament nechme v oboru podnikání třeba naši komorové centrále, která ví, kde nás bota nejlíc tlačí.

Dětské hřiště - Ferropolis

Vaňhová:

Pominu-li tedy systémová opatření typu legislativní úpravy, daňové změny apod., a zaměřím se na sektor malých a středních podniků a podnikatelů, mohu v oblasti podpory ÚK hovořit o třech konkrétních oblastech, a to propagační, produktové a informační. Jde o oblasti, které kraj aktivně podporuje a které se částečně prolínají a navazují na sebe.

Přirozeně se v rámci zákonných mantinelů snažíme o prioritní zajišťování dodávek od krajských podnikatelů a podniků, a to jak v rámci krajského úřadu, tak i příspěvkových organizací. Dodavatelé však musí uspět ve výběrových řízeních. Ale určitě si u nás každý host vychutná šálek kávy z porcelánu vyrobeného podnikem z našeho kraje, odnese si dárek v podobě cibulákové sady, zavíracího nože „rybičky“ nebo žeroseckého vína.

Myslím, že právě v propagační oblasti našich výrobců jsme neaktivnější. Snažíme se výrobce zvát na různé krajské akce, a to včetně zahraničních, jako je například pravidelná červnová akce Czech Street Party v Bruselu. Podporujeme řadu lokálních akcí včetně soutěže Výrobek roku Ústeckého kraje.

Co je však zcela zásadní a co bych chtěla na závěr zdůraznit, je naše aktivní úsilí dosáhnout změn ve spolupráci s Okresní hospodářskou komorou Most, Hospodářskou a sociální radou Ústeckého kraje a dalšími. Diskutujeme, hledáme a realizujeme konkrétní kroky, aby se Ústecký kraj ekonomicky rozvíjel a stal se místem prosperity a spokojených občanů.

Jung:

To se dobře poslouchá, až na tu poznámku o „uspění ve výběrovém řízení“ a „zákonných mantinelech“. A to je ten kámen úrazu. Je-li u nás hlavním kritériem cena, pak je asijský výrobce plný radosti. A to je právě ta ošidnost té legislativy, kterou může kraj ovlivnit, samozřejmě společně s námi. K porovnání snad známý slogan pana učitele z návštěvy ZOO z povídky pánů Šimka a Grossmanna „Nechci slevu zadarmo“. Ona by byla spočitatelná a porovnatelná úspora ve výběrovém řízení oproti třeba vyplaceným dávkám nezaměstnaným ze zkrachovalé textilky, sklárny či porcelánky, kterou přivedla do konkurenčních potíží třeba legislativa pracovního práva, technických a ekologických norem. Ale v kategorii položky nákup drobného vybavení jakékoliv instituce je numericky viditelným úspěchem nákupní cena – ale v tom celkovém součtu je to právě to diskutabilní.

Ale souhlasím, že právě oblast cílených diskusí a spolupráce vedoucí ke konečnému efektu je to, co musíme stále udržovat při životě. Tady musím ocenit, že ÚK kromě obecných deklarací pro praktické využití jako minimálně odborný komunikační nástroj smluvní spolupráci s komorou a navíc pro to „nepolitické“ vytvořil i profesionální odbor pro podporu průmyslu a podnikání. Je to dobrý krok a od jeho profesionálního působení v hledání racionálních a efektivních počínů si velmi slibujeme. Samozřejmě bude-li politiky uznáván, respektován a přežije volební období.

Bohužel nemáme více prostoru, abychom se mohli věnovat i dalším prioritám SUR a věnovali jsme se pouze ekonomické části. Jsem nakonec velmi rád, že i jen v tomto omezeném okruhu problematik

udržitelného rozvoje (spíše a možná lépe „života“) jsme se nedostali do názorového konfliktu. Myslím že se shodujeme v tom, že téma udržitelnosti života není jen pro environmentalisty, jak to bývá

Důkazem toho že paní hejtmanka ÚK a předseda OHK Most to se spoluprací myslí vážně, je fotografie z nedávného výjezdního zasedání komise regionálního rozvoje a cestovního ruchu v německém „Ferropolis“ a přilehlých revitalizovaných oblastech po těžbě hnědého uhlí u Dessau. Akci s nepopíratelným přínosem zajistila OHK Most ve spolupráci s partnerskou IHK Halle-Dessau.

často veřejností chápáno a některými fanatiky zneužíváno. Je to průřezové téma, zahrnující celé spektrum oblastí existence lidské společnosti navzájem se ovlivňující a podmiňující. Podle mého, problematika životního prostředí a jeho ochrany nemůže být monotématem ani speciální politické strany či hnutí, ani z toho vyvozené a od reality odtržené a oddělené správy státu a jeho legislativy. Je to téma pro všechny a všechno - jediné tak má naději na úspěch a ten „trvale udržitelný život“.

Vaňhová:

Dovolím si reakci na úvodní část vašeho předchozího příspěvku. Kdysi jeden velmi známý a úspěšný finančník prohlásil: „Nejsem tak bohatý, abych si mohl kupovat levné věci.“ Pointa je samozřejmě v tom, že dáte přednost dražšímu, ale kvalitnějšímu výrobku, který však déle vydrží a ve finále znamená finanční úsporu. U veřejných činitelů bohužel tato filozofie dost dobře fungovat nemůže. Každé vaše rozhodnutí je pod kritickým dozorem médií, veřejnosti a opozice. Obhájit rozhodnutí, že jste ve veřejné soutěži dali přednost dražší, ale kvalitnější nabídce, je neřešitelný úkol. Rozlišovací schopnost výše uvedených skupin končí na ceně. Pokud dáte přednost dražší variantě, jste automaticky vinen za to, že zneužíváte veřejné finance, ačkoli vaše rozhodnutí v konečném důsledku znamená finanční úsporu, a třeba i navzdory tomu, že podpoříte místní průmysl. Uvedu konkrétní příklad z trochu jiné oblasti. Před dvěma lety koupil Ústecký kraj do Masarykovy nemocnice v Ústí nad Labem nejmodernější chirurgické robotické pracoviště. Pořizovací částky byla vysoká, přibližně 70 milionů korun. V porovnání s klasickou operací jsou dražší i samotné zákroky prováděné robotem. A právě s tím měly zdravotní pojišťovny problém. Samotná operace je však pouze jednou částí, tu druhou tvoří náklady na následnou pooperační péči a v tomto

případě se zákrok provedený robotem nedá srovnat s klasickou operací skalpelem. Robot je neuvěřitelně šetrný, přesný a úspěšný. Pokud se tedy podíváme na komplexní náklady za péči, a to zcela opomímám to, jak neskutečně šetrné jsou zákroky robotem vůči pacientům, je v řadě případů robot ekonomicky výhodnější. V prvé řadě půjde o to, naučit lidi přemýšlet v souvislostech a do konečných důsledků, a v případě veřejných zakázek možná i o legislativní doladění.

Pojďme však zpět k našemu původnímu tématu. Naplnění udržitelného rozvoje Ústeckého kraje skutečně není jen o životním prostředí, ačkoli tato oblast tvoří jeho významnou a nezastupitelnou část. Pro naplňování naší environmentální politiky je žádoucí a potřebná spolupráce s důvěryhodnými ekologickými organizacemi a občanskými iniciativami, které naprosto nezištně a většinou ve volném čase dělají pro životní prostředí v našem kraji skutečně hodně. Mám však oprávněnou obavu z toho, aby dnes již zcela nesmyslné bránění dostavby dálnice D8 „ekology z Brna“ nevrhlo nakonec negativní světlo na skutečné ekology a ekologické dobrovolníky. To by bylo rozhodně špatně a znamenalo by to citelnou komplikaci při realizaci naší strategie.

Na závěr bych chtěla zdůraznit, že jsem velmi ráda za možnost představit na tomto místě své názory a pevně věřím, že se nám společně bude dařit nacházet a uskutečňovat konkrétní akce nejenom pro udržitelný rozvoj, ale především pro lepší život občanů v našem kraji.

Redakce :

Děkujeme za čas a myšlenky.

foto: redakce

Přínos vysokého školství pro region

Doc. Ing. Iva Ritschelová

Úvodem trocha statistiky: Ústecký kraj patří mezi průměrně velké kraje České republiky (dále ČR). Počtem obyvatel (cca 823 tis.) se řadí mezi nadprůměrně velké kraje. Na počtu obyvatel ČR se podílí asi 8 %; podíl na zaměstnanosti je nižší – kolem 7 %. Avšak na objemu vytvořeného hrubého do-

máčího produktu i na tvorbě hrubého fixního kapitálu se Ústecký kraj podílí méně, než by odpovídalo jeho podílu na počtu obyvatel ČR. Jinak řečeno, ekonomický výkon Ústeckého kraje nedosahuje průměru ČR. V návaznosti na tento možná nepřilíživě optimistický úvod se chci věnovat problematice vzdělávání a vysokého školství v regionu, neboť ne vždy je úloha vysokého školství a jeho přínos pro region chápáno a doceňováno. Jakou úlohu sehrávají vysoké školy pro region, ve kterém působí, a jaký je jejich přínos v oblasti ekonomické i společenské? Jakým bariérám a problémům musí univerzity čelit? Co jim brání v dynamičtějšímu rozvoji? To jsou otázky, které si kladu.

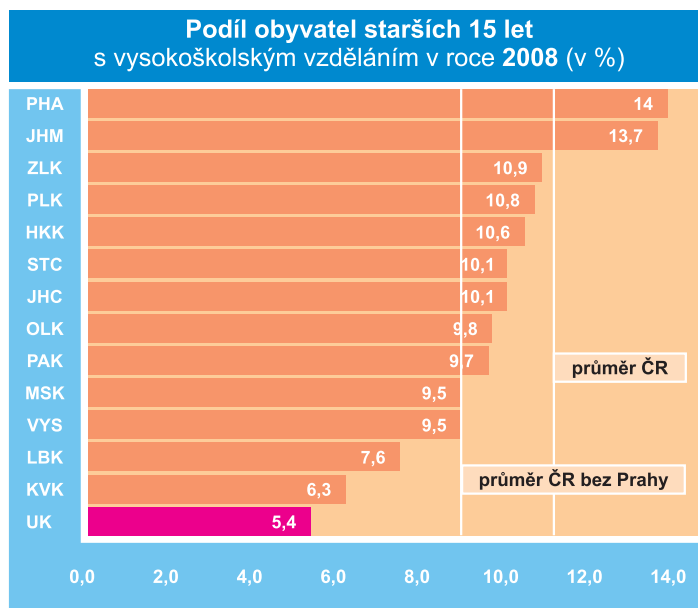
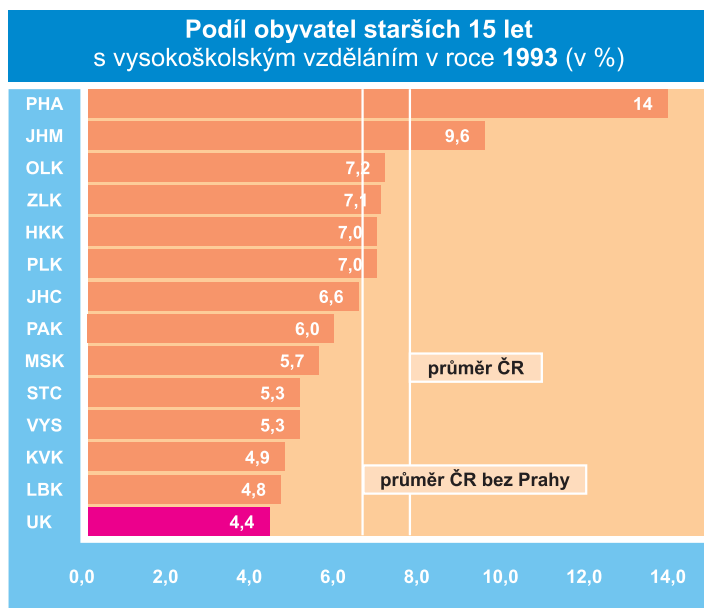
Vzdělanostní struktura ČR

V ČR je vzdělanostní struktura obyvatelstva silně

zastoupena tzv. středním stupněm vzdělání, a na trhu práce chybí zejména absolventi kratších vysokoškolských programů. Důvodem je kromě jiného skutečnost, že stále ještě není společnost na přijímání bakalářů, jako „hotových“ vysokoškoláků, připravena. Proto většina vysokoškolských studentů v ČR pokračuje po absolutoriu bakalářského studijního programu v navazujícím magisterském studiu.

Vzdělanostní struktura ČR z regionálního pohledu

Pohled na strukturu vzdělanosti obyvatelstva dle jednotlivých krajů poukazuje na značné disparity uvnitř ČR. Pokud se týká podílu vysokoškoláků, Ústecký kraj se stabilně umísťuje na posledním místě pomyslného žebříčku (viz graf).

Zdroj: ČSÚ Výběrové šetření pracovních sil

Ze statistických dat je naprosto zřejmé, že se situace v Ústeckém regionu v průběhu posledních dvou desetiletí nejenže nezlepšila, ale naopak vůči zbytku ČR ještě zhoršila. Jestliže v roce 1993 přesahovala téměř polovina krajů průměrný republikový podíl vysokoškoláků (bez Prahy tradičně vykazující extrémně vysoké hodnoty), na konci sledovaného období došlo k velmi podstatným proměnám. V roce 2008 téměř 4/5 krajů dosahovaly alespoň celorepublikového průměru a zaznamenaly i podstatný nárůst podílů vysokoškolsky vzdělaného obyvatelstva (celorepublikový průměrný nárůst bez Prahy činil 3,3 procentních bodů). Ve výše uvedeném zcela vyniká Ústecký kraj, jehož podíl se až na konci sledovaného období ustálil na úrovni

5,4 %, což je téměř o polovinu méně než celorepublikový průměr bez Prahy. Znamená to, že podíl vysokoškoláků v našem kraji vyrostl za dvě dekády o pouhý procentní bod, což je vzhledem k „úspěchům“ Karlovarského a Libereckého kraje, které začínaly v roce 1993 na téměř stejných pozicích, značně neuspokojivý výsledek. Jako reprezentant jediné vysoké školy se sídlem v Ústeckém kraji se logicky ptám: „Jak je možné, že se přes řadu let politicky deklarované podpory situace na Ústecku nezlepšuje?“

Argumenty pro podporu vysokého školství v regionu

Hlavním argumentem pro výraznější podporu

a rozvoj univerzit v kraji je skutečnost, že to jsou hlavně vzdělání občané, kteří mohou podpořit a významně ovlivnit jak ekonomický, tak sociální a kulturní rozvoj regionu. Dalším argumentem je synergický efekt, který lze očekávat ve vztahu vysokých škol a podnikové sféry. Existence silné univerzity a „produkce“ absolventů je motivací pro podnikatele rozvíjet a zakládat nové podniky, které motivují mladé lidi zůstat v regionu. Dalším přínosem regionálních vzdělávacích institucí je skutečnost, že jsou potencionálně schopny zajišťovat podporu výzkumu a vývoje podnikového sektoru, a tím přispívat k růstu konkurenceschopnosti a ekonomické síly kraje. Regionální vysoká škola je zpravidla i významným ekonomickým subjektem,

jehož vlastní investičně-provozní a spotřebitelské aktivity zaměstnanců i studentů tvoří poptávku přispívající k rozvoji místní ekonomiky.

V Ústeckém kraji působí jediná univerzita, která má v regionu své sídlo, a tou je Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem (dále UJEP). S více jak 800 pracovníky je v pozici jednoho z nejvýznamnějších zaměstnavatelů v regionu. S kupní silou svých zaměstnanců a téměř 12 tisíc studentů, s rozpočtem více než 700 mil. Kč má významný vliv na ekonomiku města a celého regionu.

Synergický efekt spolupráce fakult a ústavů UJEP s podnikovou sférou, i když není zatím v ideálním rozsahu, jednoznačně ukazuje na oboustranný přínos pro obě zúčastněné strany.

Regionální vysoké školy z titulu své geograficky příznivé polohy legitimně zlepšují přístup ke vzdělání mladé generace žijící v daném regionu. S uvedeným souvisí i fakt, že umožňují získat vzdělání místními studentům, kteří by z ekonomických, osobních, sociálně-kulturních či jiných důvodů nemohli navštěvovat tzv. „kamenné“ univerzity. Na UJEP je více než 55 % z celkového počtu studentů právě z našeho regionu. Několikaleté studium přispívá k vytváření pevných sociálních sítí, vznikají kulturně a psychologicky podmíněné citové vztahy ke kraji, což napomáhá alespoň částečně „udržovat“ mladé lidi v regionu a přispívá k zajištění jeho demografické stability.

Prostřednictvím nabídky kurzů celoživotního vzdělávání, možností kombinovaného studia, re-kvalifikačních kurzů, doškolování, jednorázových výukových bloků apod. přispívají také regionální univerzity ke zvyšování vzdělanostní úrovně napříč věkovými skupinami obyvatelstva kraje. A je třeba říci, že poptávka po těchto kurzech stále vzrůstá. V případě Ústeckého kraje je zároveň nutné zmínit, že aktivity UJEP napomáhají řešit problémy strukturální nezaměstnanosti, která je typická pro náš průmyslový region. Klíčem ke studentům těchto kurzů je relativně snadný přístup (z hlediska geografického) a flexibilita studijních programů, kterou může škola nabídnout s ohledem na situaci regionálního pracovního trhu a poptávku po vzdělávání pro účely osobnostního růstu.

Pro úplnost je nezbytné také zmínit, že regionální vysoké školy jsou nositeli řady kulturních aktivit či dobrovolnictví, což napomáhá zlepšovat sociální pohodu, zvyšovat kulturní úroveň obyvatel a vytvářet kulturní identitu regionu.

Regionální znamená významná pro region

Několik výše uvedených příkladů komplexně popisuje význam pojmu „regionální univerzita“. A je nutné ještě jednou podotknout, že rozvoj regionu je v nejšířím slova smyslu spjat s rozvojem regionálního vysokého školství, které mj. akumuluje lidský

kapitál, přispívá k vyrovnávání disparit, napomáhá řešit demografické a kulturní problémy. Samozřejmě je třeba si uvědomit, že pokud chceme zajistit dynamický rozvoj regionální vysoké školy a podpořit její pozitivní vliv na region, pak je třeba splnit řadu určitých, pro regionální vysoké školství ryze specifických, požadavků a předpokladů.

Jako první se jeví cílené a konzistentní směřování aktivit vysoké školy jak v oblasti studijních programů, tak v oblasti výzkumu do specializovaných a regionálně specifických oblastí. Aby se regionální škola prosadila v silné konkurenci vysokých škol, je třeba její profilace ve specializovaných, netradičních či regionálně významných oborech. Vezměme jako příklad opět UJEP. Je možné najít lepší umístění pro environmentálně orientované studijní programy než v tomto kraji na fakultě životního prostředí? Kde studovat německo-české vztahy v našem pohraničí než na filozofické fakultě? Kam jinam umístit Centrum rómistiky než do Ústí? Klíčové kompetence „sítě na míru“ danému regionu jsou významným opodstatněním existence regionálních vysokých škol. Obdobně to platí i pro oblast výzkumu. Samozřejmě další otázkou je: „Jak této příležitosti bylo doposud využito?“

Neméně důležitým momentem pro další rozvoj regionálního vysokého školství je nutnost odstranit bariéry, které brání jeho intenzivnějšímu a razantnějšímu rozvoji. Je to především podceňování úlohy a možností regionálních vysokých škol/univerzit veřejností. Lidé mají sklon řadit regionální univerzity mezi univerzity s akademicky méně zdatnými studenty i pedagogy, kteří nejsou schopni rozvíjet výzkum a vývoj na vyšší úrovni. Výraz „regionální univerzity“ je velmi často považován i za výraz pejorativní, označující univerzitu méně kvalitní, či tzv. „second-rate university“ a nikoliv jako univerzitu působící v určitém regionu a zajišťující vzdělání ve velké míře studentům z daného regionu, univerzitu reagující na potřeby daného regionu a významně přispívající k jejímu rozvoji.

Dalším problémem je velmi obtížné získávání vysoce kvalifikovaných akademiků. Možnou cestou, jak tento handicap překonat, je příprava akademických pracovníků z řad vlastních studentů a nábohem na jiných pracovištích u nás i v zahraničí. Je však třeba si zcela otevřeně říci, že je to obtížné, dlouhodobé a zdrojově náročné.

K dalším problémům je možné řadit nedostačnou spolupráci mezi vysokou školou a místní správou/samosprávou. Pro rozvoj regionálního vysokého školství je třeba vyvolat intenzivnější zájem a získat účinnější podporu těchto institucí. S uspokojením lze však konstatovat, že Ústecký kraj a samotné město Ústí nad Labem jsou v posledních dobách dobrým příkladem, jak se tato spolupráce může vyvíjet. K dalším problémům patří pomalu se rozvíjející spolupráce mezi akademickou a podnikovou sférou.

Na závěr si dovoluji učinit jednu důležitou poznámku. Podcenit nebo nedocenit přímou souvislost mezi rozvojem a prosperitou vysokého školství a rozvojem a prosperitou regionu by se mohlo stát velkým a drahým omylem nejen v lokálním měřítku, ale na úrovni celé společnosti. Schopnost řešit lokální problémy a úzce spolupracovat s místními aktéry je kompetencí, kterou nemohou vysokoškolské instituce na národní úrovni objektivně získat. Avšak stejně jako v případě jakéhokoliv jiného nástroje je účinnost regionálního vysokého školství podmíněna tím, jak je koncipováno a nastaveno jeho využití. V neposlední řadě je důležité, aby si školy samotné uvědomovaly svou regionální úlohu a aby jejich ambice odpovídaly jejich úrovni. Pouze v tomto případě se přestane hovořit o „konkurenci“ vysokých škol a začnou se hledat cesty k jejich synergické spoluexistenci.

*Iva Ritschelová, rektorka,
Univerzita Jana Evangelisty Purkyně
v Ústí nad Labem*

Trvale udržitelný rozvoj a certifikace. Móda nebo nutnost?

Ing. Jiří Mann, MBA

Trvale udržitelný rozvoj se v poslední době zařadil po bok dalším módním pojmem jako jsou horizontální témata, rovné příležitosti, udržitelný úspěch, sociální odpovědnost, synergie ad., bez nichž si nelze dnešní život představit. Často se zdá, že o nich všichni mluví, ale témata jsou široká a v praxi nepožaditelná.

Realitou se stalo, že ani oblast certifikace nemůže být pozadu a tomuto trendu podléhá. Snad právě proto byla v letošním roce nahrazena dříve platná norma ČSN EN ISO 9004:2001 Systémy managementu jakosti - Směrnice pro zlepšování výkonnosti (Quality management systems - Guidelines for performance improvements), normou ČSN EN ISO 9004:2010 Řízení udržitelného úspěchu organizace - Přístup managementu kvality (Managing for the sustained success of an organization - A quality management approach).

S dopadem této změny se v krátké době setkají všechny subjekty, které jsou certifikovány podle normy ČSN EN ISO 9001:2009, případně EN ISO 9001:2008 nebo ISO 9001:2008. Zda je provedená změna k lepšímu, či pouze „kosmetickou“ úpravou ukáže čas. Nezpochybnitelné však zůstává, že důležitější než líbivá slova jsou konkrétní činy a pouze tyto hmatatelné důkazy certifikační orgány prověřují. Není tedy potřeba propadat skepsi pro změnu názvu.

O co v trvale udržitelném rozvoji jde? Co jsou hlavní kritéria v podnikatelské oblasti? Pokusme se krátké shrnutí, na jehož konci si každý může udělat vlastní názor.

Udržitelný rozvoj je systém, který v sobě spojuje

tři pilíře nezbytné pro fungování podnikatelských subjektů - ekonomický, sociální a environmentální a řeší podmínky pro jejich společné i efektivní uplatňování. Všechny procesy jsou založeny na pravidle, které říká, že v systému omezených zdrojů není kvantitativní růst trvale možný a pouze vyvážený rozvoj těchto tří definovaných pilířů může vést k udržitelnému rozvoji společnosti“.

Koncem dvacátého století dosáhlo neregulované ničení životního prostředí na Zemi hranice akceptovatelnosti a další zachování tohoto status quo začalo ohrožovat zájmy jednotlivců i skupin, celkový harmonický rozvoj lidské společnosti a právo na zdravý život budoucích generací. Bylo konstatováno, že rozvoj lidské společnosti není ohrožen jen vedlejšími a nezamýšlenými důsledky našeho způsobu života, ale jeho samotnou podstatou.

Přelomovou knihou k tematice trvale udržitelné budoucnosti a zároveň velmi vážnou výzvou, byla kniha Meze růstu, publikovaná v roce 1972 (D.Meadows et al.: „The Limits to Growth“), která se stala „biblí“ všech, kteří se o problematiku vážně zajímají. K nápravě neudržitelného vývoje Země a ke změně modelu hospodaření na takový, který bude udržitelný, poprvé důrazně a oficiálně vyzvala Konference Organizace spojených národů (OSN) o lidském životním prostředí v roce 1972 ve Stockholmu. Do čela světového boje o odvrácení ekologické krize se postavila OSN, která za tímto účelem ustavila v roce 1983 Světovou komisi pro životní prostředí a rozvoj. Hlavním úkolem komise bylo nalézt způsob, jak překonat rozpory mezi ekonomickým rozvojem a zdravým životním prostředím. Výsledkem nebyl požadavek na zastavení hospodářského rozvoje, nýbrž nový typ rozvoje, který byl nazván udržitelným.

Ve zprávě komise z roku 1987 „Naše společná budoucnost“ se objevuje dnes tzv. klasická definice udržitelného rozvoje: „Udržitelný rozvoj je takový způsob rozvoje, který uspokojuje potřeby přítomnosti, aniž by oslaboval možnosti budoucích generací naplňovat jejich vlastní potřeby.“

Obsah a principy udržitelného rozvoje podrobně vymezila Konference OSN o životním prostředí a rozvoji (UNCED, Rio de Janeiro) v roce 1992, která se snažila najít cesty k řešení nejzávažnějších problémů naší planety, které před lidstvem vystaly na prahu nového tisíciletí. Výsledkem tohoto úsilí se stal dokument Agenda 21 - ambiciózní akční plán, jehož cílem je vyřešit problémy světa nastartováním udržitelného rozvoje, který skloubí ekonomický a sociální rozvoj se zájmy ochrany životního prostředí. Dokument ve 40 kapitolách na přibližně

1000 stranách vysvětluje, jakým způsobem dosáhnout udržitelnosti hospodářského rozvoje Udržitelný rozvoj byl na konferenci deklarován jako hlavní východisko rozvoje lidstva a veřejný zájem globálního charakteru. Mimo to však konference v Riu de Janeiro konstatovala, že vývojové trendy globálních ekologických parametrů jsou stále nepříznivé. V globálním měřítku roste znečištění ovzduší a vod včetně oceánů, roste množství odpadů, hromadí se nebezpečné chemikálie, kácí se bez náhrady původní lesy, zejména tropické, ubývá přírodních ekosystémů, rostlinných a živočišných druhů a jejich genetického bohatství.

Světový summit OSN o udržitelném rozvoji konaný na přelomu srpna a září 2002 se v jihoafrickém Johannesburgu poukázal na další postupy a směry k účinnějšímu uplatňování Agendy 21 a dosažení udržitelného rozvoje. Kromě jiného vyzývá k posilování programových a institucionálních rámců udržitelného rozvoje, k rovnovážnému začlenění ekonomických, sociálních a ekologických rozměrů do udržitelného rozvoje a k aktivnímu zapojení občanské společnosti a dalších významných zainteresovaných stran při realizaci Agendy 21.

Ke stejným globálním závěrům došla i významná zpráva Evropské unie „Evropské životní prostředí na rozhraní století“ (The European Environment at the Turn of the Century, European Environment Agency, Copenhagen). Tento stav si členské státy Evropské unie i Evropská komise uvědomují. Evropská unie ve svých základních dokumentech opakovaně zdůrazňuje potřebu přechodu na principy udržitelného rozvoje. Už Maastrichtská smlouva z roku 1992 a smlouva Amsterodamská z roku 1999 učinily udržitelný rozvoj jedním z cílů Evropské unie. Tento stav byl dále posílen tolik diskutovanou smlouvou Lisabonskou.

Jak jsou tedy základní principy transformovány do každodenního života, který ovlivňuje podnikání? Zejména takto:

1. Prvním základním předpokladem je **přísné dodržování veškerých norem, limitů a jiných předpisů, které jsou obsaženy v tak zvaném environmental acquis**, to znamená v souboru evropského zákonodárství věnovaného životnímu prostředí. Tento soubor je velmi rozsáhlý, obsahuje stovky jednotlivých směrnic a jiných zákonných předpisů. Jsou podrobně upraveny prakticky všechny složky životního prostředí.
2. Přístup k ochraně životního prostředí se v rámci Evropské unie postupně vyvíjí, postupně se přestávají zdůrazňovat opatření vedoucí ke koncovým technologiím a naopak

- se uplatňují preventivní postupy. Charakteristickým přístupem je **uplatnění postupů v rámci tzv. procesu „EIA“** (environmental impact assessment).
- Dalším důležitým stupněm jsou **opatření založená na moderních technologiích nenáročných na suroviny, energii a minimalizujících škodlivé emise**. Typickou směrnicí v tomto směru je směrnice o integrované prevenci a omezování znečištění (IPPC), která je založena na koncepci nejlepší dostupné techniky.
  - Velmi důležitou součástí účinné politiky je **zabezpečení dostatečných informací** v mnoha směrech, to znamená informace o stavu prostředí, o prováděných opatřeních, o rozvojových záměrech a podobně. Klíčový význam mají informace o zátěži prostředí z výrobních postupů jako je například registr emisí a zdrojů znečištění.
  - Účast veřejnosti a ostatních částí občanské společnosti je v této souvislosti naprosto nutnou podmínkou**. Předpokládá to jednak zájem a angažovanost široké veřejnosti i jednotlivých společenských skupin jako jsou zejména výrobci, jednak dostatečnou úroveň informovanosti a vzdělanosti celé veřejnosti i jednotlivých specifických skupin.
  - Součástí celé politiky je **transparentní stanovení cílů, které by měly být kvantifikovány**. To souvisí s potřebou uplatnění souboru kvantitativních informací ve formě jasně specifikovaných indikátorů udržitelného rozvoje.
  - Vůbec nejdůležitějším nástrojem účinné politiky ochrany prostředí je **integrace environmentálních zřetelů do hospodářských a jiných aktivit**. Této integrace lze dosáhnout uplatněním řady nástrojů.
  - Důležitou kategorií nástrojů jsou **nástroje ekonomické, které směřují k tomu, aby byly odstraněny nepříznivé ekologické externality ekonomické činnosti**. Znamená to především co možná jednoznačné řešení otázky vlastnických práv a plné uplatnění principu „znečišťovatel platí“ s cílem, aby „ceny vypovídaly ekologickou pravdu“. Jednotlivé ekonomické nástroje mají nejrůznější podobu, jako jsou různé poplatkové systémy a v poslední době stále více zdůrazňovaná ekologická daňová reforma. Rovněž se postupně uplatňují tržně kompatibilní nástroje například obchodovatelná povolení. Jednoznačným požadavkem je v této souvislosti zrušení ekologicky škodlivých dotací, např. v oblasti energetiky a dopravy.
  - Mezi významné nástroje patří dobrovolné aktivity průmyslu, charakterizované celou řadou iniciativ jako je **EMAS, normy řady ISO 14000**, ekoeфекtivita, ekodesign. Důležité místo mají dobrovolné dohody mezi vládou a průmyslem a systémy značení eko-

logicky šetrných výrobků.

- Konečným klíčem k přechodu na principy udržitelného rozvoje je **celková změna spotřeby a výroby**. Týká se to tedy nejen produkčních metod, což je především záležitost průmyslu, ale zejména a v hlavní míře také domácností, to znamená všech kategorií spotřebitelů. Nelze vystačit pouze s moderními technologiemi, byť by byly jakkoliv ekoeфекtivní. Především spotřebitelé sami si musí uvědomit, že prakticky každá spotřeba kterýchkoliv výrobků či služeb s sebou do určité míry nese zátěž prostředí a že tuto zátěž je třeba minimalizovat spotřebou rozumnou a uvědoměle skromnou.

Z celkového vyznění trvale udržitelného rozvoje je zřejmé, že důraz na environmentální komponentu je značný. Řada společností podstoupila nebo se připravuje na certifikaci podle normy **ČSN EN ISO 14001:2005** Systémy environmentálního managementu - Požadavky s návodem pro použití (Environmental management systems - Requirements with guidance for use). Jaké jsou však ostatní normativní předpisy. Z praxe víme, že se v nich podnikatelské subjekty orientují nepřesvědčivě, a proto přinášíme jejich obecný výčet:

- ČSN ISO 14004:2005 Systémy environmentálního managementu - Všeobecná směrnice k zásadám, systémům a podpůrným metodám
- ČSN ISO 14015:2003 Environmentální manage-

ment - Environmentální posuzování míst a organizací (EPMO)

- ČSN EN ISO 14020:2002 Environmentální značky a prohlášení - Obecné zásady
- ČSN ISO 14021:2000 Environmentální značky a prohlášení - Vlastní environmentální tvrzení (typ II environmentálního značení)
- ČSN ISO 14024:2001 Environmentální značky a prohlášení - Environmentální značení typu I - Zásady a postupy
- ČSN ISO 14025:2006 Environmentální značky a prohlášení - Environmentální prohlášení typu III - Zásady a postupy
- ČSN EN ISO 14031:2000 Environmentální management - Hodnocení environmentálního profilu - Směrnice
- ČSN EN ISO 14040:2006 Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Zásady a osnova
- ČSN EN ISO 14044:2006 Environmentální management - Posuzování životního cyklu - Požadavky a směrnice
- ČSN ISO 14050:2010 Environmentální management - Slovník
- ČSN ISO 14063:2007 Environmentální management - Environmentální komunikace - Směrnice a příklady

To bylo krátké shrnutí problematiky trvale udržitelného rozvoje z hlediska certifikace dílčích systémů řízení. Vytvořit si na celou oblast vlastní názor je pouze na vás.

Seminář „Posuzování shody výrobků“ v návaznosti na zásadní změnu legislativního rámce a vyplývajících povinností výrobců, dovozců a distributorů

Dne 29. 12. 2009 vstoupilo v platnost nařízení vlády č. 176/2008 Sb., o technických požadavcích na strojní zařízení, které nahradilo nařízení vlády č. 24/2003 Sb.

Upozorňujeme na seminář týkající se posuzování shody stanovených výrobků podle zákona č. 22/1997 Sb., o technických požadavcích na výrobky a o změně a doplnění některých zákonů, v platném znění a posuzování obecné bezpečnosti, komplexnosti a kvality nestanovených výrobků podle zákona č. 102/2001 Sb., o obecné bezpečnosti výrobků v platném znění.

Obsahové zaměření:

- praktický význam a **vysvětlení pojmů a definic** při posuzování shody,
- obecné seznámení s nařízeními vlády k provádění zákona č. 22/1997 Sb., v platném znění pro **strojní zařízení, elektrická zařízení nízkého napětí a vybrané stavební výrobky**,
- informace o **nařízení vlády č. 176/2008 Sb., o technických požadavcích na strojní zařízení** a vymezení rozdílů oproti **nařízení vlády č. 24/2003 Sb.**,
- **metodika posuzování shody** stanovených výrobků vč. příklady vzorové dokumentace,
- **posuzování obecné bezpečnosti, komplexnosti a kvality** (nestanovených) výrobků **podle zákona č. 102/2001 Sb.**, o obecné bezpečnosti výrobků v platném znění

Datum konání: **15. 9. 2010**

Cena semináře: **2.990,- Kč** pro členy HK ČR (další účastník ze stejné organizace 1.990,- Kč)
1.990,- Kč pro účastníky seminářů k posuzování shody v roce 2008 a 2009
4.590,- Kč pro nečleny HK ČR.
Ceny jsou uvedeny bez DPH 20%.

Místo konání: **Most** (přesné místo bude upřesněno 13. 9. 2010 podle počtu přihlášených)
Uzávěrka přihlášek: **10. 9. 2010, ve 14:00 hod.**

Seminář se vztahuje k **plnění legislativních povinností výrobců** a zúčastní se ho zástupci státního dozorového orgánu, autorizované osoby a certifikačního orgánu certifikujícího výrobky, kteří budou k dispozici pro odpovědi na případné dotazy.
Účastníci seminářů obdrží písemné materiály a **osvědčení o absolvování semináře**.
Časově jsou semináře plánovány na **cca 4 hodiny** (9:00 + 13:00), plus případnou navazující diskusi.
V případě malého počtu přihlášených se seminář nebude konat, případně budou s přihlášenými domloueny individuální formy.

Pro přihlášení na seminář zašlete jméno účastníka, datum narození účastníka a obchodní jméno plátce účastnického poplatku na info@ohk-most.cz. Poplatek za seminář neplatíte bez předchozí výzvy.

Udržitelný rozvoj: hledání potřebné rovnováhy

Udržitelný rozvoj v sobě spojuje tři dimenze života společnosti – ekonomickou, sociální a environmentální. Cílevědomým úsilím se musíme snažit vytvářet podmínky pro jejich vzájemnou rovnováhu. Při uspokojování potřeby současné generace se musí postupovat tak, aby se neomezily nebo neohrozily možnosti budoucích generací. Jedním z propojovacích prvků je technika. S technikou, stejně jako s přírodou, vyrůstáme od dětství. Pokud s oběma zacházíme smysluplně tak, aby sloužily k dlouhodobému uspokojování potřeb člověka, nemohou být technika a příroda v protikladu.

Prosazování principů udržitelného rozvoje předpokládá, že podnikatelské subjekty podmíní svůj

ekonomický rozmach investicemi do environmentální a sociální oblasti. Přirozenou součástí jejich aktivit se musí stát ochrana přírodního kapitálu a tvorba podmínek pro rozvoj lidské a sociální sféry. S rostoucím významem udržitelného rozvoje v posledních letech výrazně stoupá i počet organizací a firem, které si uvědomují svou společenskou odpovědnost a podle toho se také chovají. Společensky odpovědné chování už není typické jen pro firmy ve vyspělých částech světa, ale stále více se stává základním podnikatelským principem i pro společnosti působící ve střední a východní Evropě či v rozvojovém světě. Zvláště silný je zájem firem z oboru energetiky a těžby. To potvrzuje i snaha skupiny Czech Coal, která se snaží prosazovat principy udržitelného rozvoje již několik let a od té doby buduje aktivní vztah s klíčovými cílovými

skupinami, nejen s obchodními partnery a zaměstnanci, ale i s obyvateli regionů, kde působí, a s orgány a institucemi, které tvoří právní prostředí pro její podnikání. Skupina sama přichází s iniciativami a řešeními jak v samotném podnikání, tak v sociální a environmentální oblasti. Snaží se předjímat rizika a využít příležitosti k zajištění udržitelného dlouhodobého růstu skupiny. Nutnou podmínkou k tomu je zkvalitňování prostředí, které sdílí spolu se svými zájmovými skupinami a širokou veřejností.

Gabriela Benešová, mluvčí skupiny Czech Coal

inzerce

V srpnu 2008 byl v Mostě zahájen projekt s názvem BUSINESS GAMES.

Business Games
PODNIKATELSKÉ KOMPETENCE DO ŠKOL

Business Games je projekt, který je spolufinancován Evropským sociálním fondem a státním rozpočtem České republiky. Poskytovatelem grantu je Ústecký kraj a finanční prostředky budou čerpany z globálního grantu Ústeckého kraje v oblasti podpory 1.1 OPVK.

Projekt je realizován v Ústeckém kraji a to v partnerství celkem 11 institucí - Rekvalifikační a informační centrum, s.r.o., Střední škola energetická a stavební, Chomutov, Soukromá střední pro marketing a ekonomiku podnikání s.r.o., Sportovní soukromá základní škola, s.r.o., Soukromá podnikácká střední odborná škola a střední odborné učiliště o.p.s., Střední škola technická, Most - Velebudice, Základní škola J.A.Komenského, Most, Vesuv, o.s., Střední škola služeb a cestovního ruchu, Varnsdorf, Statutární město Most a Střední škola EDUCHEM a. s..

V prvním pololetí školního roku 2009/2010 proběhlo na partnerských školách pilotní ověření vytvořených vzdělávacích programů na vzorku 640 žáků. Dle ohlasů bylo toto ověření velmi úspěšné a v řadě škol byly vytvořeny vzdělávací programy zařazené do školních vzdělávacích programů.

V rámci projektu Business Games proběhla rovněž aktivita Business Weeks v zahraničí a v České republice. Pro vybrané žáky středních škol na Maltě a v Holandsku a pro vybrané žáky základních škol v Krkonoších.

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Tento projekt je spolufinancován
z prostředků Evropského sociálního fondu
a státního rozpočtu České republiky.

Rozvoj, útlum nebo píseň labutí?

Tradiční dva výrobní obory v Podkrušnohoří

STROJÍRENSTVÍ

Československo bylo ve světě vždy pojmem a znamenalo především zemi šikovných lidí a šikovných rukou. Když naše pracoviště řešilo před několika roky projekt zahraniční rozvojové spolupráce v Bolívii, znovu jsem si tuto pozici naší země uvědomil. I ve vzdálené Bolívii nacházíme několik absolventů českých vysokých škol, potkáme motocykly Jawa i další výrobky. Absolventi našich vysokých škol tam velmi rádi vzpomínají na roky v tehdejší Československu a s úctou se vyjadřují o lidech této pro ně vzdálené země. Zpět k realitě. V současné době bojujeme s tradičními slogany jako „Řemeslo má zlaté dno“, „Zlaté české ručičky“ atd. Už skutečně nepotřebujeme zručné řemeslníky? Všechnu složitou práci za nás udělají stroje, počítače a jiná technika?

Prof. Dr. Ing. František Holešovský

Vzhledem k poslednímu vývoji to asi nebude ten nejlepší vklad do budoucnosti. Ano, potřebujeme vzdělané lidi, kvalifikované řemeslníky, ty tam jsou doby, kdy otec naučil syna řemeslo a řemeslo znamenalo především zručnost. Dnes k tomu potřebujeme ještě logicky myslet, umět tvořit a mít dostatek informací o nových postupech, které se neustále vyvíjejí.

Z uvedeného zamyšlení vyplývá, že útlum strojírenství, strojírenských a obecně technických oborů v dnešní době zavane národ, který na to přistoupí, do velkých problémů. Podívejme se kolem sebe: zdravotnictví – bez moderní techniky, rozvoje oboru je nepředstavitelné, potravinářství – je závislé úzce na technice, ať pěstitelský, tak i zpracovatelský průmysl, můžeme pokračovat dál, technika nás provází každodenním životem, ať chceme nebo nechceme. Namlouváme si, že existují země, kde rozvoj je pomalý, a také existují. Vezměme si třeba africkou Namibii, rychle se rozvíjející zemi, kde zejména mladá generace ví, co chce, poznává svět a život bez techniky si už neumí představit. Technika se tam postupně dostává i do odlehklých míst, a to díky stále více se rozvíjejícím řemeslům.

A dnešek naší země? Ještě nedávno bych konstatoval, že řemeslo zpívá píseň labutí. Dnes se však situace snad pomalu mění. Možná si začínáme uvědomovat sloky písně Wericha a Voskovce "ten dělá to a ten zas tohle a všichni dohromady uděláme moc". Ano, platí to stále, potřebujeme inženýry-techniky s tvůrčím duchem, potřebujeme střední techniky pro rozpracování myšlenek a výrobu zařízení, potřebujeme vysoce kvalifikované řemeslníky

pro to, aby byli schopni myšlenky uvést do praxe a zařízení vyrobit. Při tom současně aby odstranili problémy a poradili si se složitostí stále se vyvíjející techniky. Pomalu se snad začíná měnit i přístup rodičů a mládeže. Vždyť umět něco vyrobit, udělat, sestavit je také umění a je to obtížné a potřebné, stejně jako inženýr navrhne dům, ale bez zedníka, instalatéra a dalších řemesel jej nepostaví. Některé učňovské obory hlásí v tomto roce mírný nárůst zájmu, doufejme, že trvalý, což by byla vynikající zpráva pro naši ekonomiku. Vždyť realizace staveb, konstrukcí, zařízení je ta cesta, která nás může vést i ze snad končící krize.

Porcelán a keramika:

Své rozsáhlé postavení v oblasti Krušnohoří měl vždy a tradičně zpracovatelský průmysl, v němž významnou roli hrálo odvětví skla, porcelánu a keramiky. Tato odvětví produkovala výrobky nejen technické, ale zejména užité a ozdobné. Je dokladováno, že v letech 1925 – 1930 působilo v Čechách celkem 103 výrobců porcelánu a jiných druhů keramického stolního nádobí a ozdobných předmětů. Z tohoto počtu bylo více než 90 % rozmístěno v dnešním Ústeckém a Karlovarském kraji. Po roce 1945 již to bylo v obou krajích asi 20 továren. V posledních letech byly uzavřeny v Ústeckém kraji závody na výrobu porcelánu v Mostě, Lubenci a velká část v Duchcově. V Karlovarském kraji v současné době je v provozu 5 továren a v Ústeckém kraji jeden výrobce, tj. Český porcelán v Dubí se svým závodem Royal Dux v Duchcově.

Ing. Vladimír Feix, Dr. H. c.

Kde hledat důvody, proč čeští výrobci v roce 1929 produkovali ročně 25.000 tun porcelánu a dnes sotva 3 – 400 tun? Velký útlum nastal po roce 1945 vlivem rozmístění tohoto odvětví pouze v pohraničních oblastech a Krušnohoří. Příchozí osídlenci tak nebyli znalí této výroby, takže se podstatná část továren vůbec nerozjela nebo po krátké době 2 – 3 let byly národními správci uzavřeny. Spotřeba porcelánu v celé Evropě klesala i z dalších důvodů. Rodiny se již nescházely ke společným setkáním v tzv. parádních pokojích, vybavených dvanácti osobními kompletními soupravami porcelánu, bohatě zdobeného. Ubývalo šlechticů a jejich zámků. Postupně se domácí vaření nahrazovalo stravováním v restauracích, závodních jídelnách a bistroch či jiných zařízeních rychlého občerstvení z kelímků, dezertních talířů a misek z umělé hmoty. V domácnostech sice porcelán zůstal, ale v nejnужnější míře pro počet osob, které ta či ona domácnost má. Je to velká škoda, že toto tzv. české stříbro, jak se porcelánová výroba v době privatizace nazývala, která má svou kompletní surovinovou základnu sice v rukou nadnárodních seskupení, ale v naší české zemi ji nemáme možnost využít.

Navíc se nacházíme v období čínské, z hlediska kvality zatím ne zcela srovnatelné konkurenci, avšak v dumpingových cenách, kterým nedokáže

Evropská unie čelit. Navíc nastala krize, a spotřebitelé tak v první řadě zajímá nízká cena. My, ryze čeští výrobci se obáváme brát úvěry od bank z důvodu jejich „podmínek“, a tak žijeme v období samofinancování. Když máme to štěstí, že vyřídíme tuzemskou zakázku, tak čekáme na platby 2 – 3 měsíce, ale DPH musíme zaplatit ihned v daném měsíci. Když máme tu smůlu, že se zákazník stane insolventním, tak peníze již nedostaneme nikdy a zaplacenou DPH také ne.

Když nejsou zakázky, nebo uhrazené faktury, nemáme peníze. Když nejsou peníze, nemůžeme pro nedostatek zakázek nechat lidi doma a platit 60 % mzdy, dát výpověď také ne, neboť nemáme na tříměsíční odstupné. My ve zpracovatelském odvětví jsme tak v pasti zákoníku práce. Tento zákoník jsme přesně dodržovali ve společnosti Porcelánová manufaktura v Duchcově. Vyplatili jsme miliony na 60 % mzdy a odstupné, všichni zaměstnanci byli řádně vypořádáni, ale společnost byla před dvěma měsíci dána do likvidace.

Jak tedy za současné situace v českém podniku nesoucím diplom České stříbro a 12 ocenění ve skupině 100 nejlepších podniků v České republice, pracovat? Jak zabezpečit práci pro 300 lidí a z toho 50 % u nás vyučených?

Jsem ředitelem továrny na porcelán, tradičním výrobcem original českého cibuláku a figurálního porcelánu Royal Dux, tedy výrobků, které jsou součástí výzdoby našeho pavilonu na světové výstavě v Šanghaji, již 40. rok. Mám svoje zkušenosti z různých období, a tak vím, že jediná možnost při řešení velkých problémů není zákoník práce, ani jiná zákonná ustanovení, ale domluva s lidmi. Naše odborová organizace se svou 94 % organizovaností z počtu všech zaměstnanců je procentuálně nejrozsáhlejší z celého odvětví skla, porcelánu, keramiky a bižuterie. Všichni odboráři žijí děním v podniku a hlavně: jsou to právě oni, kdo jsou hlavními strůjci toho, že podnik žije a všichni máme práci. A jak to děláme? Když není měsíc naplněn zakázkami, všichni, včetně mne, si buď vezmeme náhradní volno s budoucím napracováním, nebo se dohodneme na zkrácení pracovní doby v daném měsíci. Nikdo ze 300 lidí nepožaduje volno se 60 % svého platu. Náš vyšší odborový orgán není členem konfederace odborových svazů Čech a Moravy, jejichž základním řešením jsou boje za práva zaměstnanců daná zákoníkem práce, resp. vyhrožování stávkami, a to je pro nás také výhoda.

Popsaným řešením jsme přežili rok 2009 a pevně všichni věříme, že tomu tak bude i v roce letošním. Nikdo nevíme, co všechno může ještě přijít, ale

v našem případě dohoda s lidmi je tím nejlepším řešením, jak zabránit hromadnému propouštění a ušetřit peníze státu za platy v nezaměstnanosti. Samozřejmě, že jednou přijde konec krize a dojde k oživení a na to se již také připravujeme. V oživení musíme přijít s novou výrobovou inovací,

neboť trhy mohou být zcela odlišné a jejich zájmy a požadavky také. Budou vznikat nové pracovní a technologické postupy a musí opět nastoupit námi osvědčené řešení, informovanost, znalost a domluva s lidmi. To je náš program a výhled po

skončení světové ekonomické krize.

Ing. Vladimír Feix, dr. h. c.
Generální ředitel Český porcelán a.s.

Stále diskutovaný a diskutabilní rozpor, chcete-li konflikt mezi přírodou a průmyslem lze nalézt i v pohledech z našeho hradu Hněvína. Směrem za východ vidíme již trvalou a krásnou přírodní scenérii s moderním městem a už dnes nepatrnou „jizvu“ na úpatí Špičáku na kterou

jsme si zvykli a v podstatě nás neruší. Směrem na západ je pohled v opačném poměru - silné a mnoho lidí žijící objekty energetiky, dnes dominující v přírodní scenérii která je dočasně od přírody vypůjčena, využita a čekající na to své budoucí krásno - ale i když každý to své krásno

vidí po svém. Kdo má odvahu býti soudcem?

Rudolf Jung
Foto: Ing. Stanislav Štýs, DrSc.

Prioritní osy strategie udržitelného rozvoje

Prioritní osy strategie trvale udržitelného rozvoje v ČR.

V České republice byla usnesením vlády č. 1242 ze dne 8. prosince 2004 schválena Strategie udržitelného rozvoje České republiky. Její základní úlohou bylo upozornit na existující a potenciální problémy, jež by mohly ohrozit přechod ČR k udržitelnému rozvoji, a iniciovat opatření, jak těmto hrozbám předejít nebo je alespoň zmírnit. Aktualizace této strategie byla zahájena v roce 2007. Dne 11. ledna 2010 byla schválena vládou jako Strategický rámec udržitelného rozvoje České republiky. Strategický rámec definuje pět prioritních os:

- Prioritní osa 1: Společnost, člověk a zdraví
- Prioritní osa 2: Ekonomika a inovace
- Prioritní osa 3: Rozvoj území
- Prioritní osa 4: Krajina, ekosystémy a biodiverzita
- Prioritní osa 5: Stabilní a bezpečná společnost

Prioritní osy a cíle aktualizace strategie udržitelného rozvoje ÚK z roku 2010, jsou řazeny do následujících čtyř prioritních os:

- Prioritní osa I: Efektivní ekonomika a zaměstnanost

- Prioritní osa II: Vyvážené využívání území
- Prioritní osa III: Zdravá a soudržná společnost
- Prioritní osa IV: Kvalitní životní prostředí

Prioritní osa I: Efektivní ekonomika a zaměstnanost

Cíl: Posílení ekonomické základny Ústeckého kraje a rozvoj podnikatelského prostředí

Cíl: Rozvoj inovačního prostředí a modernizace, snižování materiálové a energetické náročnosti ekonomiky Ústeckého kraje a zlepšení nakládání s odpady

Cíl: Zvyšováním kvality dopravní infrastruktury a dopravních služeb podporovat udržitelný ekonomický růst a pracovní mobilitu

Cíl: Snižovat nezaměstnanost s cílem dosáhnout v období 2010 – 2020 optimálního stavu mezi nabídkou a poptávkou na trhu práce

Cíl: Zvýšit vzdělanost, kvalifikaci a konkurenceschopnost obyvatelstva Ústeckého kraje na trhu práce

Cíl: Rozvíjet potenciál kraje v oblasti cestovního ruchu a zvýšit povědomí o kraji jakožto cíli pro cestovní ruch

Prioritní osa II: Vyvážené využívání území

Cíl: Aktivní účast kraje v diskusích a rozhodování o územních limitech těžby

Cíl: Zlepšit stav a měst a obcí včetně zvýšení využití poškozených a nevyužívaných ploch a objektů (brownfields)

Cíl: Využití nástrojů územního plánování k snižování dopravní náročnosti obsluhy území

Cíl: Zlepšit ekologické funkce krajiny a posílit její ochranu (zejména ZPF) před zástavbou

Prioritní osa III: Zdravá a soudržná společnost

Cíl: Vytváření podmínek pro zlepšení zdraví a životního stylu obyvatel Ústeckého kraje

Cíl: Snižit výskyt rizikového chování v populaci a snížit kriminalitu na území Ústeckého kraje

Cíl: Zajištění rovných příležitostí pro občany kraje při vstupu do vzdělávání a na trh práce

Cíl: Zlepšit kvalitu, efektivitu a transparentnost veřejné správy a zajistit efektivní nakládání s veřejnými prostředky

Cíl: Zlepšit „image“ kraje jako místa pro kvalitní život

Prioritní osa IV: Zdravé životní prostředí

Cíl: Zlepšit kvalitu ovzduší v Ústeckém kraji

Cíl: Zajištění efektivní ochrany životního prostředí včetně odpovídajícího financování/investic ochrany životního prostředí

Cíl: Motivovat soukromý sektor k vyšší odpovědnosti za stav životního prostředí v kraji.

Strategie trvale rozvoje

Cíl: Rozvoj environmentálního vzdělávání výchovy a osvěty (EVVO) v Ústeckém kraji

Strategické vize rozvoje ÚK:

ÚSTECKÝ KRAJ PŘEKROČÍ OBDOBÍ A LIMITY INDUSTRIALIZACE A ZAVÁDÍ MODERNÍ STRATEGICKÉ VIZE UDRŽITELNÉHO ROZVOJE ÚSTECKÉHO KRAJE

„Ústecký kraj v roce 2020 je průmyslovým regionem s rozmanitým zaměřením odvětví využívajících moderní environmentálně šetrné technologie. Efektivní propojení výzkumu a vývoje podpořeného kvalitním vzdělávacím zázemím s přímou aplikací inovativních řešení v praxi posouvá Ústecký kraj mezi nejprogresivnější evropské regiony. Důraz přibývajících počtu ekonomických subjektů na environmentální a sociální odpovědnosti a uplatňování principu partnerství přispívá ke kvalitě životního prostředí Ústeckého kraje, které si občané volí nejenom jako místo k práci, ale hlavně jako místo k životu. Udržitelnost rozvoje je přímoúměrná míře konkurenceschopnosti regionu“.

Ústecký kraj překročil období a limity industrializace a zavádí moderní environmentálně šetrné technologie a reaguje na procesy transformace a reorganizace ekonomiky;

- Postupně dochází k eliminaci čerpání a využívání neobnovitelných přírodních zdrojů a čerpání obnovitelných zdrojů odpovídá intenzitě jejich přirozené obnovy;
- Při hospodářském rozvoji Ústeckého kraje je uplatňován princip předběžné opatrnosti a jsou monitorovány a eliminovány možné rizikové faktory;
- Různorodý a moderně orientovaný průmysl je základem hospodářství Ústeckého kraje a tento průmysl je silně propojen s oblastí vědy a výzkumu;
- Ústecký kraj se otevřel a optimálně se integroval do sítě evropské i světové ekonomiky, kde dochází k růstu životní úrovně a k ekonomické a sociální stabilizaci;
- Standardem chování ekonomických subjektů je environmentální a sociální zodpovědnost;
- Vzrostla společenská úloha podnikatelských subjektů a nevládních organizací, realizace konceptu „public-private partnership“;
- Existuje vzájemná důvěra mezi hlavními skupinami ve společnosti a společnost je imunní vůči projevům rasové, etnické či náboženské nesnášenlivosti;
- Ústecký kraj si udržuje svoji kulturní identitu na národní i mezinárodní úrovni a na místní úrovni svoji kulturní heterogenitu;

- Je kladen velký důraz na rozvoj lidského kapitálu, rozvoj nových znalostí, rozvoj vědy a výzkumu, rozvoj kultury a duchovního a intelektuálního života;
- Všichni občané Ústeckého kraje mají stejný přístup ke kvalitnímu vzdělání
- Občané Ústeckého kraje žijí ve zdravém životním prostředí a mají stejný přístup ke kvalitní zdravotně-sociální péči;
- Je uplatňován ekosystémový přístup s důrazem na autoregulační a samočisticí mechanismy a s cílem zachování biodiverzity rostlinných a živočišných druhů organismů a jejich společenstev;
- Na základě partnerství Ústecký kraj úzce spolupracuje se sousedními regiony ve Spolkové republice Německo;
- Je zaběhlý management udržitelného rozvoje pro zajištění provázanosti ekonomického, sociálního a environmentálního pilíře;
- Každý občan Ústeckého kraje cítí určitou zodpovědnost za kvalitativní rozvoj společnosti, zaměřený na zlepšování kvality života a aktivně se ho v rámci svých možností účastní.

TUR – o čem to vůbec je

Pojem „Trvale udržitelný rozvoj“, (TUR), se stal jako mnoho jiných velmi frekventovaným pojmem a jeho častým používáním se vytratila jakási definice tohoto pojmu, chcete-li obsah. Zeptali jsme se expertů i laiků na jejich předstihu o tomto pojmu a případně podmínkách jeho zajištění.

TUR očima :

Ekologa

Posledních několik desítek let jsme si stále zřetelněji uvědomovali nutnost mít dlouhodobou vizi, vycházející z omezenosti naší planety a na druhé straně z populačního růstu, stále větších nároků na výživu a využívání přírodních zdrojů pro následný růst a rozvoj výroby hmotných statků. Často jsme slyšeli hesla „stále více a levněji“. Ještě nedávno jsme byli svědky toho, jak se s tím vyrovnávala Státní plánovací komise pod vlajkou dvoutvárného hesla „vše pro člověka“. I nyní je však zřejmé, že klima demokracie a volného trhu má vedle nesporných předností i určitá rizika, a to především ve sféře dlouhodobé vize, která by současným i budoucím generacím garantovala možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby, a přitom nesnižovala rozmanitost přírody a kvalitu ekosystémů jako prostoru pro naši existenci, pro práci, bydlení, výrobu i vhodné využívání volného času.

O vytyčení limitů směru růstu se již od šedesátých let minulého století s proměnlivými úspěchy snažil tým vědců pod hlavičkou tzv. „Římského klubu“. V roce 1972 se na téma únosného vývoje uskutecnila první konference OSN. První uznávanou definici „trvale udržitelného rozvoje“ v roce 1987 formulovala Světová komise pro životní prostředí a rozvoj. Minulý režim tento vývoj u nás sice registroval, ale přehlížel. Na celosvětový trend navázal až v roce 1991 náš zákon o životním prostředí a v roce 2004 přijatá „Strategie udržitelného rozvoje České republiky“. Ta první konkretizovala nejen východiska, ale především principy strategie udržitelného rozvoje. Jsou orientovány na respektování cest směřujících k harmonickému vztahu mezi člověkem a přírodou. V podstatě se jedná o dlouhodobou orientaci na bezkonfliktní provádění hospodářských, sociálních a environmentálních aktivit na místní, regionální i celostátní úrovni, koncipovaných s vědomím zodpovědnosti vůči dnešním i budoucím generacím. S vědomím toho, že civilizační úroveň naší společenské etapy bude hodnocena nejen podle toho, co poskytovala přítomným generacím, ale hlavně podle toho, co zanechala potomkům ve sférách kvality životního, hospodářského a sociálního prostředí. V podstatě se jedná o konstruktivní kompromis mezi těmito třemi strategickými pilíři. Praxe ukazuje, že není jednoduché, abychom se zbavili tradičních sociál-

Tato dvojice snímků bývalého lomu Vrben-
ský - úsek Matylka je dokladem úspěšné
realizace záměru trvale udržitelného roz-
voje, dlouhodobě uplatňovaného v rámci
rekultivace v Podkrusnohoří. Snímky byly
autorem pořízeny v letech 1960 a 2005.

foto: Ing. Stanislav Štýs, DrSc.

ně psychologických stereotypů, upřednostňujících zkratkovitě a černobíle vidění, a kompromis považovat za něco nepoctivého, nezásadového až hanlivého. Nejvýrazněji se v těchto souvislostech u nás prosazují někteří ekologové, kteří jsou přesvědčeni jen o své pravdě. Jsou tak velmi blízko předlistopadové praxi, kdy byla uplatňována zásada „kdo nejde s námi, jde proti nám“. Nepřehlédnutelným problémem je v těchto souvislostech i náš volební systém motivující nelogicky k tomu, abychom za vizi považovali čtyřleté období.

Z vlastní zkušenosti vím, jak dlouho zraje poznání nutnosti prosadit do života dlouhodobou vizi. Na Generelu rekultivací, který je perspektivní strategií obnovy podkrusnohorské krajiny, jsme pracovali již od přelomu padesátých a šedesátých let minulého století, tedy v době ekologického temna. Dnes je však situace v tomto směru nepoměrně vyzrálejší. Byla přijata řada celostátních a regionálních strategií a územně plánovací praxe přijala koncepci „tripartity“, opírající se o harmonii ekologických, hospodářských a sociálních aspektů vývoje. A v detailu jsou tyto zásady promítnuty do proce-

sů EIA – kdy jsou u záměrů výstavby posuzovány tyto aspekty jako součást hodnocení jejich vlivů na životní prostředí, a SEA – kdy se obdobným způsobem posuzují všechny koncepce z hlediska jejich únosnosti v ekologických, hospodářských i sociálních souvislostech. Zvláště přínosné je posuzování územních plánů podle zákona č. 183/2006 Sb. z hledisek únosnosti vlivů na rozvoj daného území. Do tohoto procesu vstupují státní, krajské a obecní orgány, občanská sdružení i občané. Tento zákon stimuluje mimo jiné i zřizování „Rad obcí pro udržitelný rozvoj území“. Ideje trvale udržitelného rozvoje jsou do života uváděny i celostátní tripartitou, na regionální a místní úrovni hospodářsko-sociálními radami, přičemž nelze přehlédnout, že Hospodářská a sociální rada Mostecká má ve svých strukturách nejen Komisi pro životní prostředí, ale i Radu pro trvale udržitelný život.

Svým příspěvkem ekologa jsem chtěl zdůraznit, že problematiku trvale udržitelného rozvoje nelze účinně řešit profesně jednostranným a nekompromisním prosazováním pouze dílčích hledisek. Každý ekolog či ekonom by měl jednat především jako občan, který je si vědom zodpovědnosti za harmonii ekologických, ekonomických a sociálních aspektů vývoje ekosystémů i populace. Zdravě můžeme žít jen ve zdravé přírodě, spokojenosti však dosáhneme navíc zajištěním dostatku hmotných statků a sociálních předpokladů pro spokojený život. Myslím si, že nejpřesněji je tento ideál trvale udržitelného rozvoje formulován ve stavebním zákonu z roku 2006, kde se zdůrazňuje, že „cílem územního plánování je vytvářet předpoklady pro výstavbu a pro udržitelný rozvoj území, spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel a který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích“.

Ing. Stanislav Štýs, DrSc.

Ekonomka

Byla jsem požádána zamyslet se nad trvale udržitelným rozvojem z pohledu své profese – jsem ekonom zaměřený hlavně na financování firem. Výzvu jsem přijala, neboť jsem si řekla – o problému se docela často píše, sice jsem si zatím vlastní názor neudělala, ale pojmu to jako příležitost začít se v této problematice lépe orientovat. Internet je skvělý pomocník, ale často špatný pán – pročtena jsem desítky, možná i stovku materiálů a zjistila zhruba toto:

- o problematice se diskutuje již téměř 30 let
- nejpodrobnější názory vyjadřují ekologové, často pro laika v této oblasti velmi obtížně

vstřebatelné

- nejčastěji se hovoří o rovnováze mezi životním prostředím, ekonomikou a sociálními aspekty – už toto samo říká, že je to proces na ještě celou řadu let
- ekonomové se k problematice vyjadřují velmi opatrně – obvykle tak, že si problematika vyžaduje ještě další diskuzi
- ekonomika je někdy označována za nástroj pro dosažení udržitelného rozvoje – přeloženo – je možné mít spoustu ideálů, když ale na to nejsou peníze...
- jediné téma, které mohou zvládnout všichni, je třídění odpad

Mohla bych pokračovat ještě dále, ale zcela jistě bych nudila všechny čtenáře.

Žijeme v tržní ekonomice, takže si myslím, že až někdo vymyslí, jak na trvale udržitelném rozvoji vydělat, půjde vše velmi rychle a většina lidí bude rozumět, co tento termín znamená. Světem totiž hýbe zisk, nikoli ideály.

Lenka Štátná, prezidentka
Business and Professional Women Czech Republic

Základní kámen arboreta Most

Manažera

Sustainable development / Trvale udržitelný rozvoj je přístup k využívání nerostných zdrojů, který má za cíl chránit zájmy lidstva tak, aby byl brán ohled na zájmy současné, ale i budoucích generací.

Termín **Trvale udržitelný rozvoj** je poměrně nový a byl poprvé použit teprve v roce 1983 ve zprávě Brutlandovy komise OSN. Nejčastěji používaná oficiální definice pro Trvale udržitelný rozvoj je: **„Rozvoj řešící potřeby současnosti, aniž by byla ohrožena budoucí možnost řešit potřeby, které budou mít budoucí generace.“** (Sustainable development is development that meets the needs of the present without compromising the ability of future generations to meet their own needs.)

Potřeby budoucích generací proto musí být na globální, národní i na regionální úrovni předvídaný a uvažovaný v celé šíři a v celé pestrosti možností, které můžeme dnes předvídat. Trvale udržitelný rozvoj není jen ochrana flory, fauny, či ohrožených druhů živočichů. Je to určitě také udržení přístup-

nosti nerostných zdrojů pro příští generace. Patří sem i udržení a rozvíjení know how k těžbě, výrobě energie v celé šířce možností a k průmyslové výrobě obecně. Patří sem také hospodárnost a ekonomické zacházení se zdroji, tedy i rozvíjení vzdělanosti a kompetence lidí tak, aby jednou nabyté znalosti a dovednosti (a nejen ty technické) nemizely.

Celá tisíciletá tradice hornictví, jako jednoho z nejstarších odvětví lidské činnosti, je na filosofii trvale udržitelného rozvoje fakticky založena.

Ing. Jan Demjanovič,
generální ředitel Severočeské doly a.s.

Studenta

S touto tematikou jsem se již setkal, ale mé povědomí o ní je velmi malé, a proto si troufnu tvrdit, že je to pro mě velká neznámá. Ale podle mého laického názoru si myslím, že by se mělo do kraje přivést více investorů, vzdělaných a sociálně silných obyvatel a rozhodně pokud se chceme rozvíjet, musíme se zbavit nálepky zdevastovaného kraje, kterou na kraj vrhlo především Mostecko... Ne že bych chtěl někoho kritizovat, ale dokument aktualizované „Strategie udržitelného rozvoje“, který jsem na toto téma četl, byl dosti složitý a pro mě - nebo další obyčejné lidi - nesrozumitelný, protože je tam použito až moc odborných termínů. Ale dle mého názoru si myslím, že realizace tohoto dokumentu by mohla viditelně napomoci udržitelnému rozvoji ÚK. **Podle mě je především důležité, aby se kraj stabilizoval ekonomicky a vytvořil lepší sociální zázemí, až poté by se měly provádět další věci.** Co se týče dílčích priorit, každopádně je důležité zvýšit vzdělanost, kvalifikaci a konkurenceschopnost obyvatelstva na trhu práce, protože jak všichni víme s nezaměstnaností v Ústeckém kraji je to špatné. Dokonce jsme na tom dlouhodobě nejhůře z celé České republiky (až na několik výjimečných měsíců v uplynulém období, kdy jsme na chvíli poposkočili na jinou příčku).

Martin Smola, 16 let, student 1. ročníku Střední školy diplomacie a veřejné správy v Mostě

Novinářky

I.) Jako *‘jazykozpytec’* bych se pozastavila nad významem slov **udržitelnost** a **rozvoj**. Je-li něco udržitelné, pak jde o cosi, co stále trvá, pokračuje. Chápeme-li pro změnu rozvojem - tedy opakem stagnace - vše, co se vyvíjí k lepšímu, a je-li synonymem pro rozvoj také rozkvet a rozmach, pak ideou udržitelného rozvoje je zajistit pokračování (trvání) stále lepšího a lepšího vývoje. Půjdem-li ad absurdum, je to na jednu stranu nemožné a v podstatě ani ne docela tak přínosné, jak to na první pohled vypadá – ale o tom až za chvíli.

Z hlediska sémantického pak běžně používané sousloví **„trvale udržitelný rozvoj“** je v podstatě rozpor, protiklad, protimluv. Výrazu antinomie by zřejmě bez skrupulí použili znalci Immanuela Kanta, kteří by možná rovnou shodili téma se stolu

s tím, že Kant by řekl, že chceme od našeho rozumu, aby překročil své kompetence a rozhodoval o otázkách, které mu nepřísluší (zasvěcení si vzpomenu na Kantovy 4 antinomie čistého rozumu jako například „Svět je konečný x nekonečný“ a podobně). Požadovat trvale, to znamená nepřetržitě a věčně, stálý rozmach a tedy stále křivku nasměrovanou vzhůru, je asi utopie.

II.) Z hlediska *‘pracovníka s informacemi’* a *‘spojky s veřejností’* samozřejmě vím, že existuje aktualizovaná verze dokumentu Strategie udržitelného rozvoje Ústeckého kraje. Jako novinář také vím, že pro obyčejného občana jde o tak neidentifikovatelné pojmy, že mnozí zřejmě vůbec netuší při čtení tohoto vydání TEMA, o čem je. Ale není to jejich vina – každá informace, pokud má posloužit svému účelu, pokud má něco identifikovatelného vnímatelům sdělit nebo je o něčem přesvědčit, musí být právě pro tohoto vnímatele čitelná. Pro mě osobně vyvstává například otázka, proč paralelně vedle této strategie existuje ještě Program rozvoje Ústeckého kraje – čím více dokumentů, byť se nějakým způsobem prolínají, tím větší informační rozptýl vzniká. Také by mě zajímalo, proč je strategie prezentována právě do roku 2020 (například takzvaný Římský klub, jehož členové mají řešit problém vývoje světa jako celku, už v roce 1972 uveřejnil zprávu, která počítačově simulovala vývoj lidstva a zejména využití přírodních zdrojů až do roku 2100. Podle některých informací publikovaných na internetu nastane významný pokles životní úrovně spojený s vyčerpáním přírodních zdrojů a znečištěním životního prostředí „až“ mezi lety 2020 a 2060...).

Když se řekne udržitelný rozvoj kraje, představím si pod tím snahu solidárně hledat neefektivnější cesty, jak v přítomnosti – avšak s důrazem na existenci našich následovníků – uspokojit naše životní potřeby, aniž bychom tím poškodili důležité segmenty, jež jsou zdrojem našich potřeb, do budoucna. Udržitelný rozvoj není pouhé přežití. Není to ani o vizionářství, ani o katastrofických scénářích. Velmi se mi pro vysvětlení líbí použít citát francouzského spisovatele a humanisty 20. století Antoina de Saint-Exupéryho **„Nedědíme Zemi po našich předcích, ale jen si ji půjčujeme od našich dětí.“**

Z hlediska pracovníka s informacemi si myslím, že udržitelný rozvoj je potřeba i v oblasti informační osvěty – na tu by se nemělo vzpomenout až ve chvíli, kdy nastane krize nebo kdy vyznavači různých názorů agresivně okupují billboardové plochy. Věřím v sílu „informační prevence“, avšak účelné a koordinované – články v celokrajských listech na pozitivní lobbying občanů nestačí, vydávané brožurky v rámci evropských projektů (které neefektivní distribucí skončí u pár desítek osob) také ne. I v tomto směru by měly být realizovány evaluace – jak vidno i z kampaní před volbami, tak o povědomí široké veřejnosti máme někteří zřejmě zkreslené představy.

Správná volba komunikace (a volba cílové skupiny vnímatelů) může záměru uškodit nebo jej pomoci prosadit. Bez ohledu na to, o jakém oboru se bavíme.

III.) A na závěr moje osobní vnímání *laika*: Nedomám si parafrázovat definice znalců. Mám v sobě zvláštní pocit, že žiji v době, kdy se zastavuje křivka rozmachu, který se po revoluci stále stupňoval a nikdo by si nepředstavoval návrat zpět (i já, leč nemám moudrost letitých kmetů, pociťuji v průběhu deseti patnácti let výraznou změnu ve spotřebním životě svém, svého okolí, v hromadění hmotných statků; a například v zábavě pak především v posunu od aktivních statků – kniha, stolní hry, výlety – k pasivním – televize, iPody atd.). Najednou se ta „křivka rozkvětu“ začíná v letech 2009 a 2010 komíhat: v oblasti ekonomické jsme postaveni před pojem krize a bojíme se panicky o své peníze, v další oblasti sledujeme doslova krvelačný boj mezi ekologickými organizacemi a strážci uhelného nerostného bohatství a v nejistotě čekáme, která potřeba vyhraje. V oblasti vzdělávání nepovažují za šťastné umělé navyšování procent vzdělanosti tím, že „rozdáme“ vysokoškolské diplomy všem, kdo o ně mají zájem. Jde o degradaci skutečného pojmu vzdělanost. Heslo „vzdělání pro všechny“, které původně bylo míněno „pro chudé i bohaté“, je bohužel zaměňováno s interpretací „pro schopné i neschopné“.

Ve všech prioritních oblastech, které mají zajistit udržitelný rozvoj, vnímám jeden jasný leitmotiv jako průsečík, který by nám měl být hlavním směrovníkem před realizací každé z priorit: všechny kroky by měly být vedeny vždy v souladu s **etikou**.

Každý vrchol potřebuje prozření, či pád, chcete-li; jde jen o to, jak je velký. Síla se pozná tehdy, pokud před vrcholem jsme připraveni i na možnost recese, lidově řečeno „myslíme na zadní vrátka“. Příliš sebejistoty škodí. A to platí jak pro „velkou ekonomiku“, tak pro hospodaření jediné domácnosti, kde je nutné prognostikovat, jak se změní ekonomická i společenská rovnováha rodiny, až půjdou děti do školy, až doslouží pračka a podobně.

V roce ukončujícím první dekádu 21. století nežijeme v době historických předků, kteří si mohli užít výsadu objevovat nové kraje a dobývat nová území a odbytíště. Umíme léčit a prodloužit věk, ale tápeme, jak všem přestárým, kteří jsou plni života, zabezpečit jistotu krásného prožití, s příslušnou péčí, v harmonickém prostředí. Plytváme vydělanými penězi směrem k těm, kteří nikdy pracovat nehodlají, a samotným nám nezbude na důchod – k čemu být zdravým seniorem, když člověk bude muset šušnit každou korunu a pár let před důchodem si dávat denně energy drink, aby to do pětasedmdesáti nějak doklepal a neobtěžoval své

potomky. Ne, tak si - v parafrázi na jednotlivce - trvale udržitelný život nepředstavuji pro sebe ani pro své dítě.

Lucie Bartoš, novinářka a publicistka,
lektorka public relations

Vysokoškolského pedagoga

Dnes již veřejností přijatý a tím i frekventovaný termín „Trvale udržitelný rozvoj“ je v principu jasně definovaným filozofickým pojem. Obecně je metodou či doporučením jak nakládat se zdroji planety Země. Také má přirozeně svoji genezi a ta je určitě delší, než si laická veřejnost uvědomuje. Máme-li jít k počátkům úvah na téma trvale udržitelného rozvoje, musíme se vrátit k roku 1968

- omezenou dostupností energetických zdrojů, především fosilních paliv,
- nedostatkem zdrojů sladké, hlavně pitné vody.

Také v roce 1972 se uskutečnila konference Spojených národů na téma prostředí člověka. Zde byla formulována myšlenka nutnosti ekologicky přijatelného rozvoje - omezení negativního vlivu ekonomického růstu na stav planety. Zde byl také definován problém nerovnoměrného vývoje mezi zeměmi světa s globálním rozdělením na chudý jih a bohatý sever. V tu dobu, ale i v současnosti platí, že **přibližně 80 % surovinových a energetických zdrojů planety spotřebovává jen 20 % populace!**

a založení tzv. Římského klubu. Ten již od svého vzniku sdružuje uznávané osobnosti z řady zemí světa. Dlouhodobě se zabývá výzkumy globálních problémů vývoje planety Země jako celku s cílem stanovení bariér růstu - limitů ve vývoji lidské společnosti. Již v roce 1972 Římský klub uveřejnil zprávu zpracovanou týmem vědců z Massachusetts Institute of Technology, která se vyjadřovala k vývoji lidské populace a využívání přírodních zdrojů do roku 2100 (knižně vydali Meadows: Meze růstu, v orig. The Limits to Growth). Tým vycházel ze známých vývojových trendů - časových řad, které aplikoval na počítačové modely a variantně je rozpracoval. Z výsledné zprávy vyplynulo, že v průběhu 21. století dojde k výraznému snížení růstu až poklesu populace, a to z následujících důvodů:

- znečištěním složek životního prostředí,
- vyčerpáním úrodnosti zemědělských půd,
- snižováním rozlohy obdělávaných půd rozšiřováním pouští a urbanizací krajiny,

Definice trvale udržitelného rozvoje byla formulována v tzv. *Brundtland report* nazvaném po norské fyzičce a političce Gro Harlem Brundtland, *předsedkyni Světové komise pro životní prostředí a rozvoj*. Tato zpráva byla vydána knižně jako *Naše společná budoucnost* (Our Common Future, česky vyšla v roce 1991). Teprve na Summitu Země v Riu de Janeiro v roce 1992 přešel termín „trvale udržitelný rozvoj“ do širokého povědomí veřejnosti. V roce 1992 bylo ku příležitosti dvacátého výročí první zprávy Římského klubu vydáno její pokračování, kniha *Překročení mezí* (Beyond the Limits) aktualizující informace z Mezi růstu s aplikací několika matematických modelů pro různé chování lidské populace. Většina modelů předpokládá významný pokles životní úrovně spojený s vyčerpáním zdrojů a znečištěním životního prostředí mezi lety 2020 a 2060.

V září 2002 na Sumittu v Johannesburgu více než sto států ratifikovalo dohodu vyjadřující zájem o zachování přírodních zdrojů a planetární biodiverzity. V roce 2005 byl zakončen projekt „Hodnocení ekosystémů na přelomu tisíciletí“ (Millennium Ecosystem Assessment) vycházející z několika mezinárodních smluv o ochraně přírody - Úmluva o biologické rozmanitosti (biodiverzitě), Úmluva o boji proti rozšiřování pouští (desertifikaci), Úmluva o mokřadech, Úmluva o ochraně stěhovavých druhů aj. Projekt provedl syntézu vědeckých poznatků o změnách ekosystémů a jejich dopadech na kvalitu života, ale také se pokusil o modelování možného vývoje v 21. století. Z výše uvedených prací vyplývají základní aspekty trvale udržitelného rozvoje lidské společnosti:

- environmentální - trvalá ochrana všech složek životního prostředí - litosféry, atmosféry, hydrosféry a biosféry,
- ekonomické - efektivní nakládání se zdroji společnosti ve prospěch ekologie a přijatelné životní úrovně,
- sociální - s důrazem na kvalitu života jednotlivce a celé lidské společnosti.

Trvale udržitelný rozvoj je tedy takovým rozvojem lidské společnosti, který udržuje rovnováhu mezi hospodářským a společenským pokrokem s plnohodnotným zachováním životního prostředí. Jedním z hlavních cílů trvale udržitelného rozvoje je zachování životního prostředí dalším generacím v co nejméně pozměněné podobě. Evropský parlament definoval udržitelný rozvoj jako „zlepšování životní úrovně a blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“. Přitom je vhodné zdůraznit, že jedno společenství nemůže žít na úkor druhého, třeba v jiné části světa, bez ohledu na kulturní tradice nebo společensko-ekonomický systém.

Nyní záleží nejen na nadnárodních institucích typu Organizace spojených národů a dalších včetně Evropské unie i vlád jednotlivých států, ale záleží také na každém jednotlivci, zda plně pochopí závažnost globálních problémů planety Země a hlavně, jak se všichni zachovají. Nejedná se zde o kampaň, ale o trvalou změnu chování, změnu stylu života v zájmu dalších generací.

Zůstává otázkou, jak se s touto filozofií dokáže vyrovnat naše společnost, kde jedním z klíčových parametrů hodnocení úspěšnosti je trvalý růst spotřeby.

Ing. Miroslav Richter, Ph.D., EUR ING,
děkan Fakulty životního prostředí Univerzity J. E. Purkyně

Státního úředníka

Problematika trvale udržitelného rozvoje našeho okresu a udržitelnosti pracovních míst spolu velice úzce souvisí. Pokud má být rozvoj našeho okresu

opravdu trvalý, je potřeba pomocí všech dostupných nástrojů stimulovat zaměstnavatele k vytváření pracovních příležitostí s vysokou přidanou hodnotou. Takováto pracovní místa lze považovat za udržitelná i v podmínkách tržního hospodářství a s ním souvisejícího konkurenčního boje na straně nabídky pracovní síly. Ukazuje se totiž, že jít cestou podpory různých montoven je možná cesta nejjednodušší a nejrychlejší, nikoliv však nejudržitelnější. Naopak, takovéto typy výroby jsou poměrně snadno přemístitelné, neboť nekladou nijak velké požadavky na kvalitu pracovní síly a soustředí spíše na její cenu. Čím je pracovní síla levnější, tím pro takovou firmu lépe, a vyskytne-li se jinde pracovní síla levnější, práce se bez velkých problémů přesune za ní.

Pokud by zde však existovala převaha pracovních míst v odvětvích a činnostech, které kladou větší nároky na kvalitu pracovní síly (ať už po stránce vzdělanostní či odborné), bylo daleko pravděpodobnější, že zaměstnavatel vyvine maximální snahu udržet takovou výrobu tam, kde již takovou pracovní sílu má.

Resumé je tedy jednoznačné – nehledat rychlá, jednoduchá řešení, ale snažit se v rámci koncepce udržitelného rozvoje hledat řešení přínosná a pokud možno trvalá.

Ing. Oldřich Malý,
ředitel Úřadu práce v Mostě

inzerce

UNIVERZITA J. E. PURKYNĚ V ÚSTÍ NAD LABEM

Na UJEP již studuje rekordních 11 500 studentů.

Potenciál desetitisíců mladých lidí je atraktivní příležitostí pro investory a podnikatele v budovaném KAMPUSU UJEP.

Hoření 13, 400 96 Ústí nad Labem | tel: 475 282 111

www.ujep.cz

Udržitelný rozvoj a Rotary

Je málo pojmů, které vyvolávají tak rozdílnou reakci u současníků jako je „udržitelný rozvoj“. Od tvrzení, že jde o nezbytnou současnou základní filozofii přístupu každého jednotlivce k budoucnosti lidské společnosti až po názor, že jde o nesrozumitelný výplod zelených mozků bránících volné soutěži tržních sil. Ale snad se lze shodnout na základním východisku: nevratné poškozování životního prostředí kdekoli na zeměkouli má a bude mít nevratné dopady do života každého jednotlivého člověka a jeho budoucnosti. Můžeme diskutovat o míře tohoto dopadu, o ceně, kterou budeme muset zaplatit, abychom tyto, mnohdy nepředvídatelné, dopady snížili nebo omezili, ale to je tak vše, co nám a zejména našim potomkům zbývá.

Proto bez ohledů na ideologické, teoretické, technické neshody, by nás náš zbyteček „normálního zdravého selského myšlení“ měl vést k jedinému závěru - dělat ve svém osobním i pracovním prostředí vše pro to, abychom omezovali a snižovali negativní dopady naší činnosti na přírodu a naopak, abychom tam, kde k poškození přírody došlo, dělali všechna možná opatření k zlepšení stávajícího stavu.

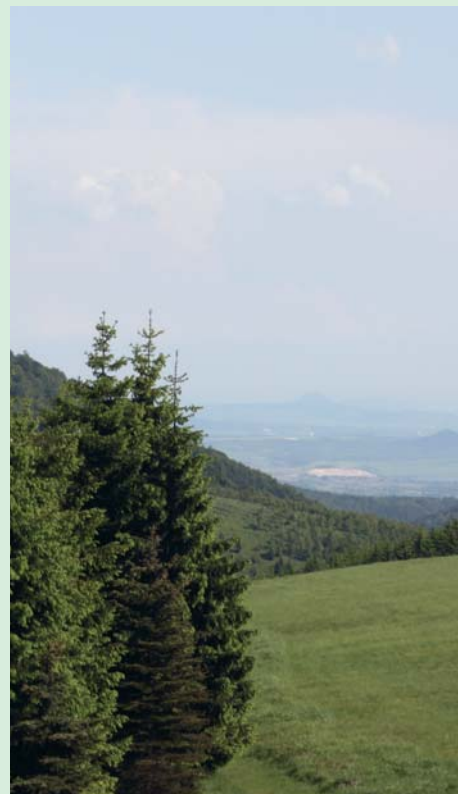
Rotary International, nejstarší servisní klubová organizace na světě (čítá více než 32 tisíc rotary klubů

ve více než 200 zemích), si je tohoto „požadavku doby“ dlouhodobě vědoma jak v celosvětovém měřítku, tak v činnosti jednotlivých klubů. Nadace Rotary, do které přispívá každý rotarián každoročním příspěvkem, zajišťuje celosvětově např. 3-H dotace (Health-Hunger-Humanity Grants), prostřednictvím kterých jsou financovány dlouhodobé svépomocné projekty udržitelného rozvoje, zaměřené na nejzákladnější potřeby lidstva – např. zajištění pitné vody pro africký kontinent atd. Dlouhodobým celosvětovým projektem RI je vymýcení polia – dětské obrny. Jako svůj příspěvek tomuto cíli soustředili rotariáni finanční prostředky, které přesáhnou 1,2 miliardy dolarů.

Samozřejmě konkrétní projekty pomoci zajišťuje i náš Rotary klub Most. Za 14 let své činnosti jsme připravili více než 24 humanitárních projektů, jejichž celková hodnota přesahuje 6,5 milionu Kč, z toho bylo 8 projektů přímo řešících např. škody po povodni v roce 2002 (celkem v hodnotě přibližně 2 miliony Kč).

Závěrem je snad možno jen opakovat – se vstřícným, pokorným přístupem k živé i neživé přírodě musíme začít každý u sebe – rotariáni z Mostu o to dlouhodobě usilují.

Ing. Bořek Valvoda
Prezident ROTARY CLUB MOST

inzerce

Trvale udržitelný rozvoj – Evropa 2020

Evropská unie se nachází na počátku nové dekády a v těžké hospodářské situaci. K tomu se ještě potýká s nepříznivým sociálně demografickým stavem populace. To vše v souhrnu testuje v současnosti pevnost evropské integrace.

Evropská rada vytvořila ve spolupráci s Evropskou komisí novou strategii Evropa 2020, jež má navázat na minulou Lisabonskou strategii z roku 2000 a pokračovat tak v započaté práci Unie stát se nejkonkurenceschopnější ekonomikou světa.

Nový dokument Evropa 2020 bude zjednodušen a zaměřen na tyto cíle: A, zvýšení zaměstnanosti populace mezi 20-64 lety (z 69 na 75 %); B, zvýšit intenzitu v oblasti inovací a vědy a výzkumu (investiční podíl 3 % HDP); C, dosažení environmentálních cílů 20-20-20; D, zlepšení vzdělanosti (hlavně snížení počtu předčasného ukončení studia); E, zmírnění chudoby (GR EK pro hospodářské a finanční záležitosti, 2010). Vytyčené cíle v dokumentu Evropa 2020 se budou přímo či nepřímo dotýkat také podnikatelského sektoru, neboť každá členská země musí vytvořit svoji národní strategii v souladu s Evropou 2020.

Aktuální informace z Evropské unie, nejenom o Evropě 2020, mohou podnikatelé získat u informačního centra EUROPE DIRECT MOST, které je součástí evropské informační sítě Europe Direct zřízené Evropskou komisí. Centrum sídlí v budově studijního střediska Vysoké školy finanční a správní, o.p.s., ulice Pionýrů 2806 v Mostě. Tel.: 476 700 299, ed-most@vsfs.cz, www.most.europe-direct.cz.

Autor: Štěpán OBRTLÍK, koordinátor Europe Direct Most

Ekodesign – energetická politika Evropy mezi ekology a ekonomy

Za účelem omezení vlivů globálních klimatických změn a pokusů snížit množství emise CO₂ se EU v první řadě dosud obracela na producenty energie. Protože ke každé nabídce většinou patří i poptávka, postupně se spotřebitelé také stávají středem pozornosti energetické politiky. Vytýká se jim, že kupují neefektivní produkty – z ignorace nebo z nevědomosti – aniž by si dělali starosti kvůli nějakým klimatickým změnám nebo spotřebě energie v Evropě. Rozhodnutí, který produkt si spotřebitel v budoucnu koupí, si už tak nebude moci přijmout sám. Tuto otázku totiž za něj rozhodne Evropská komise.

Hlavním nástrojem této strategie je tzv. ekodesign-směrnice. Přes ni si komise určí standardy energetické účinnosti pro vybrané kategorie produktů. Spotřeba energie určitých spotřebičů bude tedy ohraničená. Produkty, které nedodržují předepsanou hranici, se nebudou moci dále prodávat. V blízké budoucnosti se má regulace vztahovat i na přístroje, které spotřebu energie pouze ovlivňují. O jaké produkty se jedná, ještě není jednoznačně určeno. Můžeme se ale obávat, že fantazii EU ani v tomto případě nebudou klást meze. Na spotřebu energie totiž má vliv mnoho odlišných produktů, které energii ale samy nepotřebují; jako např. sprchovací hlavice, střechy, okna a dveře.

A tak, co nejprve zní možná rozumně, má nakonec negativní důsledky pro podnikatele a kupující. Jistě, energii je třeba šetřit. A při neustále stoupající spotřebě elektřiny jistě existuje prostor pro šetření. Ale odkud Evropská komise ví, kde se šetřit vyplatí? Má EU v budoucnu určit, zda vůbec a jak mají podnikatelé své produkty vyrábět? Je spíše pravděpodobné, že tento postup skoro žádný problém nevyřeší, ale místo toho vytvoří nové.

Podnikatelé a spotřebitelé samy dbají na efektivní využití energie, když cena elektřiny jejich výdaje významně ovlivňuje. Avšak efektivita má také svou cenu. Kdyby byly úsporné produkty stejně drahé jako ty „neúsporné“, nepotřebovali bychom žádnou regulaci. Spotřebitelé by kupovali tyto produkty samy od sebe. Z důvodu vyšší ceny úsporných produktů by samozřejmě měly úspory energie vyšší cenu alespoň střednědobě vyrovnat. Jen takto budou mezi spotřebiteli akceptovány a bude se vytvářet pravá poptávka.

Důvod, proč tak málo spotřebitelů si při svých nákupech zvolí úsporný produkt, spočívá v tom, že v současné době ještě náklady převyšují užitek. Pokud v budoucnu dojde ke zvýšení cen elektřiny, možná se změní i přístup lidí. Energeticky úsporné produkty se pak budou kupovat kvůli vlastnímu zájmu a ne na příkaz EU. Tato cesta zajistí inovace

v této oblasti a přichází bez „poroučení“ spotřebitelům.

Výše jmenované regulace už bohužel vstoupily v platnost nebo k tomu spějí. Aktuální a známý případ je zákaz běžných žárovek. Jenže existují plány i pro vzdálenou budoucnost. Další úvahy kolem ekodesignu míří na rozšíření pravidel regulace efektivnosti na veškeré kategorie produktů, bez ohledu na to, zda spotřebují elektrickou energii nebo ne. Ještě k tomu se má přidat nejen zkoumání produktu samého, ale i výrobního procesu. EU by pak chtěla výrobci předepsat nejen to, kolik energie můžou jejich stroje spotřebovat, ale i to, kolik vody můžou do jejich výroby vložit. V konečném důsledku by to představovalo totální řízení produkce pod rouškou ochrany přírody a klimatu. Takovému vývoji by se mělo v zájmu udržení konkurenceschopnosti evropského hospodářství v každém případě zabránit. Hospodářský rozvoj a ekologie totiž nejsou žádnými protiklady, ale vzájemně se podmiňují.

Hendrik Senkbeil
IHK Halle-Dessau

evropský
sociální
fond v ČR

EVROPSKÁ UNIE

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Okresní hospodářská komora Most je nositelem projektu CZ.1.04/3.4.04/26.00389 Podnikáme zodpovědně II, který byl finančně podpořen z Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost. Cílem projektu je vytvořit metodiku pro identifikaci a pochopení příčin přetrvávající nerovnosti příležitostí mužů a žen na trhu práce a implementovat nápravné a preventivní opatření zamezující jejich vzniku a opakování. Primárním cílem je identifikovat problémy indukující nerovný přístup, pochopit příčiny a aktivovat zájem o realizaci nápravných

opatření u konkrétních zaměstnavatelů. Sekundárním cílem je propagace rovného přístupu jako elementárního kritéria při zaměstnávání, zlepšení přístupu žen k dalšímu profesnímu vzdělávání, zvýšení podílu žen v řídicích funkcích, vytvoření podmínek pro sladění pracovního/rodinného života žen v prostředí konkrétních zaměstnavatelů formou proaktivních opatření, přenos zahraničních zkušeností relevantních subjektů a využití moder-

ních metod výuky (e-learning, mentoring). V současné době jsou ukončeny kurzy „Analýza rovných příležitostí“ a Work/Life Balance. V měsíci březnu byl zahájen kurz „Work/Life Balance“ a měsíci červnu kurz Rovné příležitosti versus diskriminace. Do konce roku 2010 budou ještě zahájeny kurzy Generový marketing a Odstranění generových stereotypů. O průběhu realizace projektu vás budeme průběžně informovat.

úřad OHK Most

Trvale udržitelný rozvoj řemesel v praxi u našich saských sousedů

Dle definice Evropského parlamentu je udržitelný rozvoj „zlepšování úrovně blahobytu lidí v mezích kapacity ekosystémů při zachování přírodních hodnot a biologické rozmanitosti pro současné a příští generace“. A protože před několika týdny navštívila u příležitosti podpisu dohody o spolupráci mezi mosteckou komorou a saskou komorou delegace OHK Most Vzdělávací centrum Řemeslné komory v Chemnitz a my se domníváme, že zruční řemeslníci k trvale udržitelnému rozvoji patří, rádi bychom se s vámi podělili o naše postřehy.

Řemeslnou komoru vám představovat nebudeme, se systémem řemeslných komor jste se seznámili již v TEMA 4/2009. Jenom ve stručnosti objasníme úlohu řemeslné komory při přípravě odborníků – řemeslníků na své budoucí povolání. V duálním systému odborného vzdělávání, který je ve Spolkové republice uplatňován, je povinnost odbornou přípravu vykonávat v podnicích, se kterými mají učni uzavřenou smlouvu a kam po vyučení nastoupí. Ale ne všichni malí živnostníci mají kapacity pro praktickou výuku svých budoucích zaměstnanců. V tomto případě nastupuje řemeslná komora se svými odborníky, moderně zařízenými dílnami

a pomůckami. Při prohlídce dílen nás upoutalo množství mladých lidí, kteří zcela prokazatelně ještě nebyli v učňovském věku. Jak jsme se dozvěděli, byli návštěvníci motivačních „ochutnávek“ jednotlivých řemesel, žáci základních škol. Ti mají možnost vyzkoušet, co je zajímavá, zjistit, zda mají k řemeslu vlohly a zda by je vůbec bavilo. Setkali jsme tak s mladými dlaždiči, truhláři a lakýrnyky. Saští kolegové se tak snaží řešit úbytek řemeslníků, který se v Sasku projevuje stejně jako v České republice. Posuďte sami, jak se jim to daří. Na ukázkou jsme pro vás připravili několik fotografií.

úřad OHK Most

TUR v kultuře?

Ústecký kraj schválil v únoru roku 2006 svou „Strategii udržitelného rozvoje“. Nejen na lidském zdraví a materiálních hodnotách onen pověstný „zub času“ stále hlodá a výše uvedené uvádí do stavu postupně devastace, ale i dokumenty teprve nedávno přijaté jeho působením ztrácí na glancu a aktuálnosti. Rozhodl se tedy i Ústecký kraj, že svou „Strategii...“ aktualizuje. V současné době je připraven materiál, který bude předložen do poslaneckých klubů k projednání a mně se, díky členství v HK dostal do ruky o několik dnů dříve. Dychtivě jsem se do něj začel, neboť jsem se těšil, že se z dokumentu dozvím něco o rozvoji oblasti již se léta profesionálně zabývám, tedy kulturou a uměním. Vždyť již z preambule uvedené v materiálu se uvádí, že principem celého materiálu je snaha o takový rozvoj, který zajistí největší možnou a reálně dosažitelnou rovnováhu mezi environmentálním, ekonomickým a sociálním rozvojem kraje. K sociálnímu rozvoji kultura a umění přeci patří! (viz. např. slovník cizích slov : sociální atrakce)

Pročítal jsem a pročítal a začátek byl více než slibný, neboť v pasáži zabývající se vizemi, které zpracovatelé mají, jsem se dočetl, že nám půjde o udržení si kulturní identity na národní i mezinárodní úrovni, že bude kladen důraz na rozvoj kultury a duchovního i intelektuálního života. Dokonce se předpokládá, že každý občan Ústeckého kraje, tedy i politici a úředníci, se budou cítit odpovědní za kvalitativní rozvoj společnosti, zaměřený na zlepšování kvality života, kterého se pak všichni budou aktivně účastnit! No sláva, řekl jsem si. To bude paráda! Kultura už nebude popelkou a když už v rámci rozpočtu republiky nedosáhne objem prostředků věnovaný do kultury a umění onoho evropsky uznávaného a většinou i udržovaného 1% HDP, tak alespoň v Ústeckém kraji to bude lepší a dobré a občané, politiky a úředníky nevyjímaje, budou kultuře nejenom fandit, ale budou i chodit do divadel, kin a knihoven, budou se zájmem navštěvovat muzea a galerie a plno bude i na těch vernisážích, jejichž součástí nebude raut. Ovšem ouha! Po pasáži „vize“ přijdou pasáže popisující způsoby, jak na to. A tam, ani v prioritách ani v cílech, jsem se již o kultuře a umění nic nedočel. Autoři tedy předpokládají, že všechno půjde jaksi samo. A že zatímco o všechny ostatní oblasti se bude kraj a jeho politici a funkcionáři systematicky starat, protože občané sami by na to bez jejich pomoci nestačili, v oblasti kultury a umění se musí každý starat sám o sebe. Zachraň se, kdo můžeš! Že lidé nechodí do kina? Co s tím? Na koncerty? Že nám hrozí zánik jediného operního a baletního souboru v kraji a že ani činoherci a loutkáři nemají na různých ustláno? S tím nelze v budoucnu

nic dělat. Tedy alespoň z pohledu předkládaného materiálu. Pardon, omlouvám se!

Dočetl jsem se totiž dále, že je potřeba revitalizovat centra měst a obcí a snižovat energetickou náročnost veřejných budov. Takže vystavíme multikina a víceúčelová kulturní zařízení a pasáže s galeriemi. Stávající budovy zrekonstruujeme, abychom snížili jejich energetickou náročnost. Vyměníme okna, elektrickou instalaci, topení, budovy zateplíme, omítneme...! Pak, že kultura nikoho nezajímá. Použiji parafrázi události z výstavby divadla v Brně, které se postavilo, ač ostatní divadla téměř nemají na provoz. Divadlo prý veřejnou správu zajímá, pokud je možnost ho postavit, eventuálně zrekonstruovat. To je investice a investice je věc pozitivní, která přináší peníze, pracovní příležitosti, zlepšuje životní prostředí, zkrášluje centra měst. Ale běda jsouli poté potřeba i nějaké prostředky na jeho provozování. To se okamžitě objeví pojmy jako samofinancování, společenská poptávka, celospolečenská a lokální zájmy a podobné zastřené výmluvy a peněz se jaksi nedostává.

Měl bych skončit optimisticky a tak se o to pokusím. Jedním z posledních cílů v materiálu, který jsem pročítal, je zlepšení image kraje. Ke zlepšení image prý stačí poskytovat informace. Ano, čtete dobře! Ke zlepšení povědomí o kraji je potřeba především poskytovat dostatek informací o kraji. Pozitivních samozřejmě a na jejich poskytování se mají podílet mnozí spolu s podnikatelskou sférou, neziskovými organizacemi a dalšími partnery. A to jsme my! Ti další partneři. Umělci, kulturní pracovníci i lidé, kteří mají o kulturu a umění zájem. My budeme poskytovat informace o tom, kde byla jaká premiéra, výstava, expozice či koncert. A přesto, že na jejich pořádání budeme shánět prostředky stále obtížněji a bez konkrétní pomoci Ústeckého kraje, ke zlepšení jeho image přesto přispějeme. A máme perpetuum mobile. Jan Werich, klasik to českého humoru, ústy vodníka Čochtana v jednom z jeho skečů nabízí „zápach bez česneku“! „I když nemáš česnek, můžeš smrdět v kuchyni!“ Praví Čochtan. A tak jen doufám, že to takhle nedopadne se severočeskou kulturou. I když na ní nebude, přesto pouhým poskytováním informací o ní, pomůžeme zlepšovat image kraje!

PhDr. Václav Hofmann
zastupitel Ústeckého kraje a jednatel divadla v Mostě

Nejen formálním oblekem zaujmete

Váháte, co na sebe, když nemáte důležitá jednání, jste pozváni na neformální akci, odpolední drink či přátelské setkání s obchodními partnery? Ateliér Rejmon a Businessclothes.cz vám proto přináší pár jednoduchých rad, díky nimž opět nemůžete „sáhnout vedle“.

Střih

Muž:

Casual (sportovní) saka by rozhodně měla být jednořadá s jedním nebo dvěma rozparky v zadu. Tří knoflíková řada je vhodnější u vyšších a štíhlých mužů. Materiálově můžeme zabrousit nejen k vlně, ale i k letním lněným nebo bavlněným materiálům.

Pod casual (sportovní) saka můžete nosit i polotrika, nebo vynechat sako a jako svršek použít svetřík. Kalhoty se hodí jak čistě bavlněné, tak s příměsí lycry (elasthan) a samozřejmě i lněné kalhoty jsou vhodné.

Žena:

Dámská saka jsou více tvarovaná k postavě. Kalhoty, sukně a krátké kalhoty v kolenové délce můžou být sportovnějším střihem. V letním období mohou být i volné šaty, které nemají odkrytá ramena a platí stejné pravidlo délky, která by neměla být kratší než na dlaň od kolena. Kombinujeme topy s džínami, nebo krátkými kalhotami.

Barvy

Muž:

Na neformální akce můžeme vybírat ze široké škály a kombinací barev, ale kombinujte maximálně tři barvy, abyste nevypadali jako od cirku. Pro tuto sezónu jsou „in“ odstíny modré, šedé a bílé.

Žena:

U dámského šatníku ve volnostylovém šatníku používáme větší barevnou škálu. Zde si můžeme pohrát s veselými letními barvami jak u sak a sukní, tak především u šatů a kalhot.

Vzory

Muž:

U casual (sportovních) sak můžeme více vymýšlet. Vzory látek nabízí širší škálu vzorů jak s pruhem, jemnou nebo mohutnou kostkou, nebo vzorem rybí kosti. Košile mohou být jak pruhované, tak s kostkou. Variantu s polotrikem volíme jednobarevnou.

Žena:

Jaro i léto nám nabízí spoustu možných kombinací tvarů, jsou to především různé květinové vzory. V případě varianty bez vzorů vypadají skvěle kombinace dvou barev (lila-bílá, modrá-žlutá...).

Doplňky

Muž:

K saku můžete nosit šál, opasek se strukturou a stejně jako u obleku s ním nestahujte kalhoty, ale použijte jej jako stylový doplněk. K němu vyberte boty v barvě opasku bez podpatku a mírně zakulacenou špičkou. K doplnění kompletní image se hodí sportovní hodinky s koženým opaskem opět v barvě opasku, které můžou být mohutnější než decentní hodinky oblekové.

Žena:

Dámy používají ve volnostylovém šatníku hlavně bižuterii a přírodní doplňky ke krku. Vhodným doplňkem dámského šatníku jsou šátky, šály a přehozy.

Martin Chaloupka, ateliér - Monika.Reimon

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **2.2 ITP02/127**
Název projektu: **IS pro dynamické plánování a řízení výroby**
Celkové náklady: **3,818.399,- Kč**

Společnost **Interyss s.r.o.**, IČ 48293881, se sídlem Litvínov - Záluží, Areál s.p. DHL, PSČ 435 14, úspěšně ukončila investiční projekt z **Operačního programu Podnikání a inovace**, jehož hlavním cílem bylo dosažení kvalitativně vyššího potenciálu v oblasti rozšíření firemního informačního systému a pořízení dalších prvků ICT.

Jádrum projektu byly investice do pořízení nových služeb v oblasti informačních technologií, především software a hardware v oblastech:

- Implementace ERP/CRM včetně konfigurace a přizpůsobení optimalizovaným procesům a organizační struktúře,
- implementace IS řešení pro podporu podnikové administrativy a řízení jakosti v oblastech správy dokumentů, archivace dat, podpora procesů podle ČSN EN ISO 9001:2009.

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Podnikání a inovace** financovaný **Evropským fondem pro regionální rozvoj**.

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **2.2 RV02/495**
Název projektu: **Technologie pro pokročilou truhlářskou výrobu**
Celkové náklady: **3,066.000,- Kč**

Společnost **Interyss s.r.o.**, IČ 48293881, se sídlem Litvínov - Záluží, Areál s.p. DHL, PSČ 435 14, realizuje investiční projekt z **Operačního programu Podnikání a inovace**, jehož hlavním cílem je nákup technologického vybavení truhlářství.

- Nakupované stroje umožní přechod od základní na pokročilou formu truhlářské výroby, od návrhu, přes zpracování, balení až po využití odpadních produktů z truhlářské výroby.
- Synergickým efektem bude vytvoření bezpečného provozu při respektování veškerých ergonomických požadavků a realizace bezpečných produktů, které budou zcela splňovat legislativně a normativně určené předpisy v truhlářství.

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Podnikání a inovace** financovaný **Evropským fondem pro regionální rozvoj**.

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **2.2 RV02/496**
Název projektu: **Nákup strojního vybavení dílen**
Celkové náklady: **2,858.000,- Kč**

Společnost **Mairyss s.r.o.**, IČ 63996278, se sídlem Litvínov - Záluží, Areál s.p. DHL, PSČ 435 14, realizuje investiční projekt z **Operačního programu Podnikání a inovace**, jehož hlavním cílem je nákup strojního vybavení zámečnických a strojírenských dílen.

- Nakupované stroje umožní realizovat produkty zámečnické a strojírenské výroby s vysokou přidanou hodnotou s důrazem na unifikaci, zákaznickou a produktovou orientaci v ověřených řadách stávajících výrobků.
- Sekundárním záměrem projektu je obnovit tradici dříve zrušeného provozu "modeláren", který byl v dřívější době nositelem inovačních a vývojových aktivit. Modelárna poskytne společnosti kapacitu pro návrh, vývoj a ověření nových a inovovaných produktů zejména v oblasti materiálové, vzhledové, tvarové a bezpečnostní.

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Podnikání a inovace** financovaný **Evropským fondem pro regionální rozvoj**.

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **CZ.1.04/1.1.04/39.00215**
Název projektu: **Vzdělávání pro LDS PAS**
Celkové náklady: **2,988.854,- Kč**

Společnost **PAS Procesní Automatizační Systémy s.r.o.**, IČ 40229319, se sídlem Most, U města Chersonu 1715/18, PSČ 434 01, realizuje projekt z **Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost**, jehož hlavním cílem je zvýšení kvalifikace a profesní způsobilosti vlastních zaměstnanců v oblasti návrhu, vývoje, přípravy, montáže, nastavení a udržování plně funkčního systému LDS, který má společnost patentově chráněný a tím přispět ke zvýšení konkurenceschopnosti na tuzemském i zahraničním trhu.

- Zahájení projektu: 01. 05. 2010
- Ukončení projektu: 28. 02. 2012

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost** financovaný **Evropským sociálním fondem**.

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **2.2 ITP02/326**
Název projektu: **Zkapacitnění ISPAS**
Celkové náklady: **4,620.193,- Kč**

Společnost **PAS Procesní Automatizační Systémy s.r.o.**, IČ 402 29 319, se sídlem Most, U města Chersonu 1715, PSČ 434 01, realizuje investiční projekt z **Operačního programu Podnikání a inovace**, jehož hlavním cílem je dosažení kvalitativně vyššího potenciálu v oblasti rozšíření firemního informačního systému a pořízení dalších prvků ICT.

Jádrum projektu jsou investice do pořízení nových služeb v oblasti informačních technologií, především software a hardware v oblastech:

- Implementace ERP/CRM včetně konfigurace a přizpůsobení optimalizovaným procesům a organizační struktúře,
- implementace IS řešení pro podporu podnikové administrativy a řízení jakosti v oblastech správy dokumentů, archivace dat, podpora procesů podle ČSN EN ISO 9001:2009.

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Podnikání a inovace** financovaný **Evropským fondem pro regionální rozvoj**.

Informace o realizaci projektu s finanční spoluúčastí EU a státního rozpočtu ČR

Číslo projektu: **CZ.1.04/1.1.04/39.00210**
Název projektu: **Vzdělávání v oborech měření a regulace ve společnosti SpolReg, s.r.o.**
Celkové náklady: **2,885.100,- Kč**

Společnost **SpolReg, s.r.o.**, IČ 47783257, se sídlem Ústí nad Labem, Okružní 116/4, PSČ 400 01, realizuje projekt z **Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost**, jehož hlavním cílem je zvýšení kvalifikace a profesní způsobilosti zaměstnanců v oblasti vývoje, návrhu, implementace a servisu systému SpolRegSystem - SRS a zvýšení konkurenceschopnosti žadatele na jednotném trhu.

- Zahájení projektu: 01. 04. 2010
- Ukončení projektu: 31. 01. 2012

Projekt je prostřednictvím **Operačního programu Lidské zdroje a zaměstnanost** financovaný **Evropským sociálním fondem**.

Energie z darů země

www.litvinovskauhelna.cz

